

Bruksela, dnia 28 lipca 2013 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 66/2013

Sprawozdanie z inicjatyw i opinii Komisji Europejskiej w czerwcu 2013 r.

(wymiar sprawiedliwości, transport, rynek wewnętrzny, finanse, energetyka)

Bruksela, czerwiec 2013

1. **WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI** - Lepsza ochrona dla ofiar przemocy domowej – Unia Europejska przyjęła nowe prawo
2. **WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI** - Komisja Europejska toruje drogę dla projektu języka migowego
3. **WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI** - Komisja zaleca państwom członkowskim wprowadzenie mechanizmów dochodzenia roszczeń zbiorowych w celu zagwarantowania skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości
4. **WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI** - Komisja wzywa do zakazania w całej UE syntetycznego narkotyku „5-IT”
5. **WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI** - Komisja szuka ekspertów, którzy określą bezpieczne i uczciwe warunki umów w celu upowszechnienia chmury obliczeniowej
6. **HANDEL ZAGRANICZNY** - UE nakłada tymczasowe cła antydumpingowe na chińskie panele fotowoltaiczne
7. **HANDEL ZAGRANICZNY** - UE nakłada tymczasowe cła antydumpingowe na przywóz chińskich paneli fotowoltaicznych – szczegółowe informacje
8. **SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE** - Komisja uznaje, że Łotwa jest gotowa do wprowadzenia euro w 2014 r.
9. **PRZEMYSŁ** - Komisja przedstawia plan działania na rzecz sektora produkcji stali
10. **PRZEMYSŁ** - Ułatwienie przedsiębiorstwom dostępu do unijnego finansowania – jednolity portal dla wszystkich funduszy strukturalnych
11. **TRANSPORT** - eCall: automatyczny system wzywania pomocy w razie wypadków drogowych obowiązkowy w samochodach od 2015 r.

12. **TRANSPORT** - Europejskie porty: ogólnoeuropejski dialog społeczny pomiędzy pracownikami portowymi a pracodawcami
13. **TRANSPORT** - Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej rozpoczyna nową kampanię informacyjną dotyczącą praw pasażerów
14. **TRANSPORT I ŚRODOWISKO**- Transport morski: pierwszy krok na drodze do redukcji emisji
15. **RYNEK WEWNĘTRZNY** - Nowa kategoria funduszy kapitałowych upraszcza inwestycje długoterminowe
16. **RYNEK WEWNĘTRZNY** - Fakturowanie elektroniczne w zamówieniach publicznych
17. **PODATKI** - Zwalczanie uchylania się od opodatkowania: Komisja proponuje wprowadzenie jak najszerszego zakresu automatycznej wymiany informacji w UE
18. **ENERGETYKA** - Testy wytrzymałościowe elektrowni jądrowych w UE – prawnie wiążące przeglądy co sześć lat
19. **SPRAWY FINANSOWE** - Projekt budżetu UE na 2014 r.: Komisja proponuje budżet na miarę dzisiejszej Europy
20. **Główne czerwcowe decyzje o wszczęciu postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego**
21. **ROLNICTWO** - GMO: Komisja pozywa Polskę do Trybunału Sprawiedliwości za nieprzestrzeganie przepisów UE w zakresie monitorowania upraw organizmów zmodyfikowanych genetycznie
22. **PODATKI** - Komisja domaga się wprowadzenia w życie kluczowych unijnych przepisów w zakresie walki z uchylaniem się od opodatkowania w 5 państwach członkowskich
23. **ENERGETYKA** - Wewnętrzny rynek gazu: Komisja wnosi do Trybunału sprawę przeciwko Polsce w związku z regulowanymi cenami gazu dla odbiorców będących przedsiębiorstwami

1. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI - Lepsza ochrona dla ofiar przemocy domowej – Unia Europejska przyjęła nowe prawo

Dzięki przyjęciu w dniu 6 czerwca 2013 przez ministrów sprawiedliwości państw członkowskich UE wniosku legislacyjnego Komisji Europejskiej, ofiary przemocy, zwłaszcza przemocy domowej, wkrótce będą mogły liczyć na ochronę na całym terytorium Unii. Nowe rozporządzenie dotyczące europejskiego nakazu ochrony oznacza, że osoby doświadczające przemocy mogą polegać na zakazie zbliżania się uzyskanym w swoim kraju, niezależnie od

miejsca pobytu na terytorium UE. W praktyce oznacza to, że zakazy zbliżania się wydane w jednym państwie członkowskim UE muszą być uznawane w całej Unii Europejskiej. W ten sposób ochrona będzie się przemieszczać razem z zainteresowanym. Na nowych przepisach skorzystają zwłaszcza kobiety: jak wynika z badań, średnio jedna na pięć kobiet w Europie doświadczyła przemocy fizycznej przynajmniej raz w życiu.

„Przyjęty w dniu dzisiejszym europejski nakaz ochrony pomoże chronić ofiary przestępstw i przemocy, niezależnie od miejsca ich pobytu na terenie Europy: ochrona będzie się przemieszczać razem z obywatelami. Jest to doskonały przykład troski UE o swoich mieszkańców” - powiedziała wiceprzewodnicząca **Viviane Reding**, komisarz ds. sprawiedliwości. „Pragnę podziękować ministrom sprawiedliwości i Parlamentowi Europejskiemu za pomoc w szybkie przyjęcie wniosku legislacyjnego Komisji. Ofiary zwyczajnie potrzebują szacunku i niezbędnej ochrony. Liczę na państwa członkowskie, że sprawnie wprowadzą w życie europejski nakaz ochrony i prawa ofiar określone dyrektywą.”

Oficjalne przyjęcie przez Radę rozporządzenia o wzajemnym uznawaniu środków ochrony w sprawach cywilnych nastąpiło po głosowaniu w Parlamencie Europejskim w dniu 22 maja. Komisja zaproponowała to rozporządzenie jako część pakietu środków mających wzmocnić prawa ofiar. Dyrektywa dotycząca ochrony ofiar – określająca minimalne prawa ofiar przestępstw, niezależnie od miejsca ich pobytu na terytorium UE – już została opublikowana w unijnym dzienniku urzędowym. Oba instrumenty uzupełnią europejski nakaz ochrony z 13 grudnia 2011, który zapewnia swobodny przepływ środków ochrony w sprawach karnych w całej Europie. Wynik głosowania jest ważnym krokiem w stronę zmniejszenia luk w ochronie ofiar przemocy domowej, które chcą korzystać ze swojego prawa do swobodnego poruszania się po terytorium UE.

Następne kroki: rozporządzenie zostanie teraz opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE i wejdzie w życie 11 stycznia 2015 r. Dania nie będzie uczestniczyć.

- **Kontekst**

18 maja 2011 roku Komisja Europejska zaproponowała pakiet środków, by zapewnić podstawowy poziom praw, wsparcia i ochrony dla ofiar na całym obszarze UE, niezależnie od miejsca pochodzenia i zamieszkania.

Częścią tej inicjatywy był wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wzajemnego uznawania środków ochrony w sprawach cywilnych. W razie wyjazdu lub przeprowadzki do

innego kraju UE zapewni ono ofiarom przemocy (takiej jak przemoc domowa) możliwość korzystania z zakazu zbliżania się lub nakazu ochrony wydanemu wobec sprawcy, a także będzie uzupełnieniem europejskiego nakazu ochrony, przyjętego 13 grudnia 2011 roku, odnoszącego się do nakazów ochrony w sprawach karnych.

Drugi wniosek – dotyczący praw ofiar – został przyjęty 4 października 2012 przez Radę Ministrów, po tym, jak Parlament Europejski przyjął ją przytłaczającą większością głosów 12 września 2012. Dyrektywa wyznacza podstawowe prawa ofiar, niezależnie od miejsca ich pobytu w UE. Ma ona zagwarantować, że:

- ofiary będą traktowane z szacunkiem, a policja, oskarżyciele i sędziowie będą odpowiednio przeszkoleni do pracy z nimi;
- ofiary zawsze uzyskają informację o swoich prawach, przedstawioną w sposób dla nich zrozumiały;
- system pomocy ofiarom przemocy będzie funkcjonował w każdym państwie członkowskim;
- ofiary będą mogli, jeśli tego zechcą, uczestniczyć w rozprawach sądowych i będzie im zapewniona pomoc w dotarciu na rozprawę;
- ofiary z grup najbardziej narażonych, jak dzieci, ofiary gwałtu, osoby niepełnosprawne – będą identyfikowane i otaczane odpowiednią opieką;
- ofiarom będzie zapewniona opieka na czas śledztwa policyjnego i postępowania sądowego.

Państwa członkowskie mają teraz trzy lata na wdrożenie przepisów dyrektywy do swojego prawa krajowego.

Każdego roku nawet 15 proc. ludności UE pada ofiarą przemocy. Ryzyko stania się ofiarą przemocy jest takie samo za granicą, jak w miejscu zamieszkania. Rocznie, w obrębie UE, Europejczycy odbywają około 1,25 miliarda podróży turystycznych; niektórzy z nich padną ofiarą przemocy w innym niż własny kraj.

Minimalne przepisy na rzecz ofiar stanowią część szerszego unijnego celu, polegającego na budowaniu europejskiego obszaru sprawiedliwości, aby obywatele w dowolnym miejscu w UE mogli liczyć na jednakowy zakres praw podstawowych i mieli zaufanie do wymiaru sprawiedliwości.

- **Dodatkowe informacje**

Komisja Europejska – prawa ofiar:

http://ec.europa.eu/justice/criminal/victims/index_en.htm

Strona wiceprzewodniczącej KE Viviane Reding, komisarz ds. sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa: <http://ec.europa.eu/reding>

2. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI - Komisja Europejska toruje drogę dla projektu języka migowego

Komisja Europejska umożliwiła w dniu 6 czerwca 2013 r. realizację nowego projektu pilotażowego, którego celem jest lepsza komunikacja między instytucjami europejskimi a osobami niesłyszącymi i słabo słyszącymi. Zgodnie z decyzją w sprawie finansowania projektu, na który Parlament Europejski przeznaczył budżet w wysokości 750 tys. euro, można go zacząć realizować.

„Wszyscy obywatele UE mają takie same prawo do uczestniczenia w życiu demokratycznym Unii. Niektórzy z nich napotykają jednak bariery, które im to uniemożliwiają, i temu właśnie musimy zaradzić”, powiedziała wiceprzewodnicząca **Viviane Reding**, komisarz UE ds. sprawiedliwości. „Język jest bardzo istotnym środkiem komunikacji, wyrażania myśli i uczuć. Języki migowe są pierwszym – „ojczystym” językiem wielu osób niesłyszących, a drugim lub trzecim językiem dla ich rodzin i przyjaciół. Instytucje i politycy muszą zatem dołożyć wszelkich starań, by popularyzować stosowanie języków migowych i udostępniać proste rozwiązania dla osób z upośledzeniem słuchu. Przedmiotowy projekt pilotażowy dotyczy właśnie takich działań. Chciałabym podziękować Parlamentowi Europejskiemu, a zwłaszcza Ádámowi Kósie i Wernerowi Kuhnowi za ich niezachwiane poparcie, dzięki któremu ta ważna inicjatywa mogła zaistnieć”.

Porozumiewanie się za pośrednictwem tłumacza języka migowego może być często czasochłonne, kosztowne i trudne do zorganizowania. Odpowiednio wcześniej trzeba zadbać o zamówienie takich bardzo wyspecjalizowanych usług, a oprócz wynagrodzenia często trzeba pokryć koszty podróży i zakwaterowania. Dlatego nietrudno zauważyć, w jak niekorzystnej sytuacji są osoby, które muszą polegać na tego rodzaju usługach. Nie mogą skontaktować się z krajowymi lub unijnymi urzędnikami w taki sam prosty i bezpośredni sposób jak inni obywatele.

Tę sytuację ma zmienić projekt pilotażowy, którego celem jest usprawnienie komunikacji między instytucjami europejskimi a osobami niesłyszącymi i słabo słyszącymi, np. dzięki wykorzystaniu w instytucjach UE technologii audiowizualnych, tak aby urzędnicy mogli

porozumiewać się łatwiej z użytkownikami języka migowego. Projekt pilotażowy obejmuje zarówno rozwiązania technologiczne, jak i dotyczące tłumaczenia na język migowy.

W dłuższej perspektywie czasowej projekt ten ma przyczynić się do opracowania rozwiązań dla prawie miliona niesłyszących lub niedosłyszących obywateli ze wszystkich państw członkowskich, którzy korzystają z różnych języków migowych w celu bezpośredniego porozumiewania się ze wszystkimi instytucjami UE.

Przy uruchamianiu tego projektu Komisja Europejska ściśle współpracowała z Parlamentem Europejskim.

- **Więcej informacji**

Komisja Europejska – Osoby niepełnosprawne:

http://ec.europa.eu/justice/discrimination/disabilities/index_en.htm

Strona internetowa wiceprzewodniczącej Viviane Reding, komisarz UE ds. sprawiedliwości:

<http://ec.europa.eu/reding>

3. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI - Komisja zaleca państwom członkowskim wprowadzenie mechanizmów dochodzenia roszczeń zbiorowych w celu zagwarantowania skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości

Komisja Europejska przyjęła w dniu 11 czerwca br. zbiór wspólnych, niewiązących zasad dotyczących mechanizmu dochodzenia roszczeń zbiorowych w państwach członkowskich, tak aby obywatele i przedsiębiorstwa byli w stanie wyegzekwować prawa zagwarantowane na mocy prawa UE w przypadku, gdy zostaną one naruszone. Celem przyjętego zalecenia jest zabezpieczenie spójnego horyzontalnego podejścia do mechanizmu dochodzenia roszczeń zbiorowych w Unii Europejskiej bez potrzeby ujednoczenia poszczególnych systemów państw członkowskich. Krajowe mechanizmy dochodzenia roszczeń zbiorowych powinny być dostępne w różnych obszarach, w których legislacja UE przyznaje prawa obywatelom i przedsiębiorstwom, mianowicie w dziedzinie ochrony konsumentów, konkurencji, ochrony środowiska i usług finansowych. Zalecając państwom członkowskim wprowadzenie krajowych mechanizmów dochodzenia roszczeń zbiorowych, Komisja pragnie poprawić dostęp do wymiaru sprawiedliwości, równocześnie zapewniając odpowiednie gwarancje proceduralne pozwalające uniknąć nadużywania drogi sądowej. Zalecenie jest uzupełnieniem wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie powództw dotyczących naruszenia prawa ochrony konkurencji, która pomoże ofiarom naruszeń tego prawa w uzyskaniu rekompensaty

na drodze sądowej, obowiązującej w państwach członkowskich. O ile w zaleceniu wzywa się państwa członkowskie do wprowadzenia w życie mechanizmów dochodzenia roszczeń zbiorowych, to dyrektywa pozostawia w gestii państw członkowskich to, czy wprowadzą mechanizmy dochodzenia roszczeń zbiorowych w kontekście egzekwowania przepisów prawa konkurencji z powództwa prywatnego.

„Państwa członkowskie posiadają bardzo różne tradycje prawne w zakresie roszczeń zbiorowych, które Komisja pragnie uszanować. Celem naszej inicjatywy jest wniesienie większej spójności do prawa Unii Europejskiej”, oświadczyła wiceprzewodnicząca Komisji i komisarz ds. sprawiedliwości **Viviane Reding**. „Przyjęte dziś zalecenie stanowi przykład wyważonego podejścia do poprawy dostępu obywateli do systemu sprawiedliwości, różniącego się od amerykańskiego systemu pozwów zbiorowych oraz umożliwiającego uniknięcie niebezpieczeństwa wzrostu liczby nieuzasadnionych pozwów i nadużywania drogi sądowej”.

Wiceprzewodniczący **Joaquín Almunia**, odpowiedzialny za politykę konkurencji, dodał: „Kiedy obywatele i przedsiębiorstwa, szczególnie małe i średnie, padają ofiarą naruszeń prawa konkurencji, często napotykać na poważne przeszkody uniemożliwiające im skuteczne uzyskanie zadośćuczynienia. Aby zaradzić temu problemowi, wystąpiliśmy z wnioskiem dotyczącym dyrektywy w sprawie powództw dotyczących naruszenia prawa ochrony konkurencji. Ponieważ w takich przypadkach szkodę może odnieść wiele stron na raz, powinny one mieć możliwość skorzystania z mechanizmu dochodzenia roszczeń zbiorowych. Dlatego też nowe zalecenie jest tak potrzebnym uzupełnieniem, dzięki niemu wysyłamy państwom członkowskim zrozumiałe przesłanie”.

Komisarz ds. polityki konsumenckiej **Tonio Borg**, dodał: „Dziś uczyniliśmy śmiały krok w stronę stworzenia unijnych ram dotyczących roszczeń zbiorowych. Wzywamy wszystkie państwa członkowskie do wyposażenia unijnych konsumentów w narzędzia umożliwiające im korzystanie z należnych im praw i możliwości uzyskania rekompensaty za szkody poniesione w wyniku łamania prawa UE. Państwa członkowskie powinny zagwarantować, że procedury roszczeń zbiorowych będą uczciwe, sprawiedliwe, przeprowadzane bez zbędnej zwłoki i niezbyt drogie”.

Najważniejsze punkty zalecenia Komisji.

W swoim zaleceniu Komisja wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia w życie krajowych mechanizmów dochodzenia roszczeń zbiorowych i przedstawia wspólne europejskie zasady, które należy w takich mechanizmach uwzględnić:

- państwa członkowskie powinny dysponować mechanizmem dochodzenia roszczeń zbiorowych, umożliwiającym obywatelom i przedsiębiorstwom uzyskanie orzeczeń sądowych powstrzymujących naruszanie ich praw gwarantowanych przez prawo UE (tzw. „zabezpieczenie roszczeń w drodze nakazu sądowego”) oraz wnoszenie powództwa o odszkodowanie za szkodę poniesioną w wyniku takiego naruszenia prawa (tzw. „powództwo odszkodowawcze”) w sytuacji, gdy wiele osób ponosi szkodę w wyniku tego samego nielegalnego działania.
- państwa członkowskie powinny zagwarantować, że procedury roszczeń zbiorowych będą uczciwe, sprawiedliwe, przeprowadzane bez zbędnej zwłoki i niezbyt drogie.
- mechanizmy dochodzenia roszczeń zbiorowych powinny, zasadniczo, opierać się na zasadzie wyrażenia zgody, na mocy której strona skarżąca konstatuje się poprzez bezpośrednio wyrażoną zgodę należących do niej członków. Wszelkie odstępstwa od tej zasady, na mocy decyzji administracyjnej lub orzeczenia sądowego, należy odpowiednio uzasadnić ze względu na zasadę rzetelności sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Równocześnie Komisja podkreśla potrzebę udostępniania informacji potencjalnym powodom, którzy chcą przyłączyć się do pozwu zbiorowego.

Komisja zaleca również wprowadzenie istotnych gwarancji proceduralnych, aby zagwarantować, że nic nie będzie zachęcało do nadużywania mechanizmów dochodzenia roszczeń zbiorowych. Państwa członkowskie nie powinny na przykład zezwalać na wypłacanie honorariów w przypadku wygrania sprawy, ponieważ może to zachęcić do nadużywania systemu. Ponadto, podmioty reprezentujące stronę skarżącą powinny mieć charakter organizacji nienastawionej na zysk, aby zagwarantować, że będą się one kierować interesami poszkodowanych w przypadku szkód masowych. Innym sposobem zapobiegania nadużyciu korzystania z drogi sądowej jest zakazanie orzekania odszkodowań karnych, co zazwyczaj mogłoby spowodować składanie pozwów w celu osiągnięcia zysku. Członkowie indywidualni strony skarżącej powinni natomiast otrzymać pełne odszkodowanie, gdy sąd potwierdzi słuszność ich pozwu.

Najważniejszą rolę w sporach zbiorowych powinien odgrywać sędzia, który powinien mieć możliwość skutecznego przeprowadzenia sprawy oraz dopilnowania, aby nie dochodziło do nadużyć. Komisja nie wykluczyła możliwości finansowania przez stronę trzecią w przypadku odwołania się do europejskiego mechanizmu dochodzenia roszczeń zbiorowych, jednakże proponuje przyjęcie określonych warunków, w szczególności związanych z przejrzystością, aby zapobiec powstaniu konfliktu interesów.

Zalecenie propaguje również alternatywne metody rozwiązywania sporów – strony powinny mieć możliwość skorzystania z nich na zasadzie konsensusu.

Dalsze działania: autorzy zalecenia wzywają państwa członkowskie do wprowadzenia w życie odpowiednich środków najpóźniej w ciągu dwóch lat. Najpóźniej dwa lata po wdrożeniu zalecenia Komisja dokona oceny stanu faktycznego w oparciu o coroczne sprawozdania przesłane przez państwa członkowskie, aby sprawdzić, czy potrzebne są dalsze środki umożliwiające wzmocnienie horyzontalnego podejścia przedstawionego w zaleceniu.

- **Czym jest dochodzenie roszczeń zbiorowych i kiedy można je zastosować?**

Dochodzenie roszczeń zbiorowych jest mechanizmem proceduralnym umożliwiającym ze względu na oszczędność proceduralną lub też skuteczność wykonania prawa połączenie rozstrzygnięcia wielu pojedynczych powództw (dotyczących tej samej sprawy) w jednym procesie sądowym. Powództwo zbiorowe jest szerokim pojęciem obejmującym zabezpieczenie roszczeń w drodze nakazu sądowego (pozwy o orzeczenie zakazu wykonywania nielegalnej czynności lub działalności) oraz powództwo odszkodowawcze (pozwy o odszkodowanie za poniesione szkody). Należy je jasno odróżniać od „pозwów zbiorowych”, stosowanych szeroko w prawie amerykańskim. W Europie procedury roszczeń zbiorowych wprowadzono w niektórych państwach członkowskich. Niemniej jednak procedury poszczególnych państw bardzo różnią się od siebie.

Komisja, jako organ publiczny oraz strażnik traktatów UE, jest odpowiedzialna za wykonanie prawa UE. Równocześnie osoby prywatne, przedsiębiorstwa oraz podmioty reprezentujące interesy różnych grup społeczeństwa mogą wystąpić o wykonanie ich praw zagwarantowanych w prawie UE w sądach krajowych. Czasami naruszenie prawa UE może spowodować lawinę pozwów indywidualnych. W takich przypadkach powództwo zbiorowe może posłużyć uzupełnieniu egzekwowania przepisów na drodze publicznoprawnej. W prawie UE już teraz istnieje możliwość powództwa zbiorowego dotyczącego nakazów w prawie ochrony konsumentów, niemniej jednak krajowe systemy prawne różnią się znacznie od siebie w obszarze rynków finansowych, konkurencji, ochrony środowiska oraz w innych dziedzinach prawa. Sytuacja jest jeszcze bardziej skomplikowana w państwach członkowskich, gdy kilkoro konsumentów lub przedsiębiorstw występuje o odszkodowanie w tej samej sprawie. Opracowując swoje zalecenie Komisja przeprowadziła w 2011 r. szeroko zakrojone konsultacje społeczne, aby sprawdzić czy i na jakich warunkach europejskie podejście do powództwa zbiorowego mogłoby być korzystne dla europejskich przedsiębiorstw i obywateli. Komisja uwzględniła także rezolucję Parlamentu Europejskiego

pt.: „W stronę spójnego europejskiego podejścia do zbiorowego dochodzenia roszczeń” wzywającą do stworzenia ram przekrojowych zbiorowego dochodzenia roszczeń.

Rezolucja PE:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2012-0021+0+DOC+XML+V0//PL>

- **Działania Komisji związane z dochodzeniem roszczeń zbiorowych**

Komisja od kilku lat pracuje nad stworzeniem europejskich standardów związanych z dochodzeniem roszczeń zbiorowych w obszarze prawa konsumenckiego i konkurencji. W 2005 r. Komisja przyjęła zieloną księgę w sprawie powództw dotyczących naruszenia prawa ochrony konkurencji oraz w 2008 r. białą księgę; obydwie zawierają rozdział dotyczący powództwa zbiorowego. W 2011 r. Komisja przeprowadziła konsultacje społeczne, w których swoje zdanie na temat europejskich ram dochodzenia roszczeń zbiorowych przedstawiło około trzystu instytucji i specjalistów oraz 10 tys. obywateli. Podczas konsultacji przedstawiono wiele zróżnicowanych opinii oraz podkreślono potrzebę wprowadzenia wyważonych rozwiązań.

- **Więcej informacji**

Zalecenie: http://ec.europa.eu/justice/newsroom/civil/news/130611_en.htm

Strona internetowa wiceprzewodniczącej Viviane Reding, komisarz UE do spraw sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa: <http://ec.europa.eu/reding>

Strona internetowa komisarza Tonio Borga odpowiedzialnego za politykę zdrowia i ochrony konsumentów: http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/borg/

Strona internetowa wiceprzewodniczącego Joaquína Almunii odpowiedzialnego za politykę konkurencji: http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/almunia/

4. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI - Komisja wzywa do zakazania w całej UE syntetycznego narkotyku „5-IT”

W kontekście Międzynarodowego Dnia Przeciwdziałania Nadużywaniu Środków Odurzających i Nielegalnemu Handlowi nimi Komisja Europejska przedstawiła 25 czerwca 2013 r. projekt przepisów zakazujących w całej UE narkotyku „5-IT”, syntetycznej substancji o działaniu stymulującym i halucynogennym. Komisja zwróciła się do krajów członkowskich

UE o powstrzymanie swobodnego rozprzestrzeniania się tego narkotyku poprzez poddanie go środkom kontroli.

Obecnie 5-(2-aminopropyl) indol (tzw. 5-IT) podlega już kontroli w co najmniej siedmiu państwach UE (w Austrii, na Cyprze, w Danii, w Niemczech, w Szwecji, na Węgrzech i we Włoszech) oraz w Norwegii. Uważa się, że tylko w okresie od kwietnia do sierpnia 2012 r. substancja ta była odpowiedzialna za śmierć 24 osób w czterech krajach UE.

„5-IT jest szkodliwą substancją psychoaktywną, o której może być zabójcza” – powiedziała **Viviane Reding**, unijna komisarz ds. sprawiedliwości. Wzywam kraje członkowskie do niezwłocznego przyjęcia projektu Komisji, tak by poddać tę substancję środkom prawa karnego”.

Dotychczas odnotowano co najmniej 24 śmiertelnych ofiar 5-IT w czterech państwach członkowskich (Niemcy, Węgry, Szwecja i Wielka Brytania). Narkotyk ten wykryto podczas sekcji zwłok, sam lub w połączeniu z innymi substancjami. Ponadto odnotowano 21 przypadków zatrucia spowodowanego przyjęciem tej nowej substancji psychoaktywnej.

Zgodnie z przyjętym projektem Komisji wytwarzanie substancji 5-IT i wprowadzanie jej do obrotu zostałyby zakazane, a za naruszenie zakazu obowiązywałyby sankcje karne w całej Europie. Rządy UE muszą teraz zdecydować, czy wprowadzić te środki w życie. Decyzja zostanie podjęta głosowaniem większością kwalifikowaną w Radzie.

- **Nowe przepisy w zakresie substancji psychoaktywnych**

W ostatnich latach nowe substancje psychoaktywne pojawiają się w niespotykanym dotąd tempie: w ubiegłym roku odnotowano 73 takich substancji, czyli trzy razy więcej niż w 2009 r.

„Szybkie rozprzestrzenianie się nowych substancji psychoaktywnych stanowi jedno z największych wyzwań dla polityki przeciwdziałania narkotykom. Aby stawić czoła temu problemowi, pozbawiony granic rynek wewnętrzny potrzebuje wspólnych przepisów dla całej UE”, dodała wiceprzewodnicząca **Viviane Reding**. „W najbliższych miesiącach zamierzam przedstawić udoskonalone przepisy UE dotyczące nowych substancji psychoaktywnych, umożliwiające UE szybszą i skuteczniejszą reakcję”.

W międzyczasie około 40 organizacji społeczeństwa obywatelskiego zajmujących się przeciwdziałaniem narkotykom spotkało się z Komisją w dniach 24-25 czerwca celem omówienia nowych wyzwań w zakresie zwalczania narkotyków. Strona EU Civil Society Forum on Drugs dostarcza Komisji informacji dotyczących kluczowych zagadnień związanych z polityką przeciwdziałania narkotykom, między innymi o sposobach zmniejszenia popytu na narkotyki, oraz przyczynia się do międzynarodowej debaty na temat skuteczności globalnego systemu kontroli narkotyków.

- **Kontekst**

5-(2-aminopropyl)indol (tzw. 5-IT) jest substancją syntetyczną mającą, jak się uważa, działanie stymulujące i halucynogenne. Występuje najczęściej w postaci proszku, ale także tabletek i kapsułek. Na rynku dostępna jest w sklepach internetowych oraz sklepach rozprowadzających tzw. „dopalacze”, zazwyczaj jako „eksperymentalna substancja chemiczna”. Wykryto ją także w próbkach produktu z grupy dopalaczy o nazwie „Benzo Fury” oraz w tabletkach podobnych do ekstazy.

Z naukowej oceny zagrożenia przeprowadzonej przez Komitet Naukowy Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA) z siedzibą w Lizbonie wynika, że 5-IT może być przyczyną poważnych objawów niepożądanych, takich tachykardia i hipertermia, a także może wywołać rozszerzenie źrenic, stany niepokoju i drgawki. 5-IT nie ma żadnego znanego zastosowania medycznego ani żadnego innego legalnego zastosowania. Jest substancją podlegającą kontroli w co najmniej siedmiu państwach UE (w Austrii, na Cyprze, w Danii, w Niemczech, w Szwecji, na Węgrzech) oraz w Norwegii.

Projekt Komisji został przedstawiony zgodnie z procedurą oceny ryzyka i kontroli nowych substancji psychoaktywnych, ustanowioną decyzją Rady 2005/387/JHA. Rada wystąpiła o ocenę ryzyka substancji 5-IT w dniu 22 stycznia 2013 r.

W 2010 r. Komisja złożyła projekt i doprowadziła do wprowadzenia obowiązującego w całej UE zakazu dotyczącego narkotyku o nazwie mefedron, podobnego do ekstazy, a na początku 2013 r. – narkotyku o nazwie 4-MA, podobnego do amfetaminy. W dniu 25 października 2011 r. Komisja Europejska zapowiedziała przegląd unijnych przepisów dotyczących nowych substancji psychoaktywnych, które naśladują działanie niebezpiecznych narkotyków, takich jak ekstazy czy kokaina, i stanowią coraz poważniejszy problem w całej Europie. Wniosek ustawodawczy w tej sprawie ma zostać przedstawiony w 2013 r.

W 2012 r. w UE zidentyfikowano rekordową liczbę 73 substancji tego typu. Dla porównania w 2009 r. wykryto ich 24. Narkotyki te są coraz częściej dostępne przez internet i szybko rozprzestrzeniają się w wielu państwach członkowskich, którym trudno jest zapobiec ich sprzedaży.

Według opublikowanego w 2011 r. badania Eurobarometru (Eurobarometer survey in 2011) nowe substancje, które wywołują efekt podobny do działania nielegalnych narkotyków, stają się coraz bardziej popularne: do ich zażycia przyznaje się 5 proc. młodych Europejczyków. **Najwięcej takich osób jest w Irlandii (16 proc.), w Polsce (9 proc.), na Łotwie (9 proc.), w Wielkiej Brytanii (8 proc.) oraz w Luksemburgu (7 proc.).** W badaniu Eurobarometru ujawniono również, że we wszystkich 27 państwach członkowskich UE przeważająca większość osób w wieku od 15 do 24 lat popiera objęcie takich substancji zakazem.

- **Dodatkowe informacje**

Komisja Europejska – polityka kontroli narkotyków:

http://ec.europa.eu/justice/anti-drugs/index_en.htm

Strona internetowa wiceprzewodniczącej Viviane Reding, komisarz UE ds. sprawiedliwości:

<http://ec.europa.eu/reding>

Badanie Eurobarometru w 2011 r.:

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/flash_arch_344_330_en.htm

EU Civil Society Forum on Drugs:

http://ec.europa.eu/justice/anti-drugs/civil-society/index_en.htm

5. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI - Komisja szuka ekspertów, którzy określą bezpieczne i uczciwe warunki umów w celu upowszechnienia chmury obliczeniowej

Komisja Europejska opublikowała 21 czerwca 2013 r. zaproszenie do zgłaszania kandydatur ekspertów, którym powierzone zostanie zadanie określenia bezpiecznych i uczciwych warunków umów dotyczących usług w chmurze obliczeniowej. Eksperti pomogą zidentyfikować możliwości rozwiania obaw konsumentów i przedsiębiorstw, którzy często niechętnie korzystają z tego typu usług, ponieważ umowy są niejasne lub sprzyjają usługodawcom. Inicjatywa ta wpisuje się w działania Komisji na rzecz zwiększania zaufania do usług w chmurze obliczeniowej i uwolnienia ich potencjału do zwiększenia wydajności gospodarczej w Europie i jest jednym z kluczowych działań przewidzianych w przyjętym w ubiegłym roku komunikacie Komisji dotyczącym chmury obliczeniowej.

„Prawo umów to ważny element naszej strategii w zakresie chmury obliczeniowej. Pełne wykorzystanie chmury mogłoby pomóc stworzyć dodatkowe 2,5 mln miejsc pracy w Europie i powodować wzrost unijnego PKB o ok. 1 % rocznie do 2020 r.”, powiedziała wiceprzewodnicząca **Viviane Reding**, komisarz UE ds. sprawiedliwości. „Niepewność otaczająca umowy dotyczące usług w chmurze może utrudniać handel transgraniczny. Jest to bardzo złożona dziedzina, dlatego też, zanim zdecydujemy o następnych krokach, chcemy zasięgnąć zdania ekspertów”.

Opublikowane zaproszenie do zgłaszania kandydatur pozwoli Komisji wskazać najlepsze praktyki i warunki w dziedzinie umów dotyczących usług w chmurze. Mająca powstać grupa ekspertów może również zostać wezwana do zbadania aspektów ochrony danych osobowych w kontekście umów dotyczących usług w chmurze.

Eksperci będą reprezentować dostawców usług w chmurze obliczeniowej, konsumentów i małe przedsiębiorstwa oraz środowiska akademickie i prawnicze. Ich prace przyczynią się do rozwoju strategii Komisji w zakresie chmury obliczeniowej, której celem jest ułatwienie wdrażania i rozwijania usług w chmurze obliczeniowej w UE — sektorze, który ma znaczny potencjał gospodarczy.

- **Kontekst**

W dniu 27 września 2012 r. Komisja Europejska przyjęła strategię na rzecz wykorzystania potencjału chmury obliczeniowej w Europie”. Strategia ma na celu zwiększenie wykorzystania chmury obliczeniowej w całej gospodarce.

Pojęcie „chmury obliczeniowej” odnosi się do przechowywania – na znajdujących się w innej lokalizacji komputerach – danych (takich jak pliki tekstowe, zdjęcia, pliki wideo) oraz oprogramowania, do których użytkownicy uzyskują dostęp przez internet za pomocą wybranego przez siebie urządzenia. Jest to rozwiązanie szybsze, tańsze, bardziej elastyczne i potencjalnie bezpieczniejsze od rozwiązań informatycznych zlokalizowanych na miejscu. Wiele popularnych serwisów, takich jak Facebook, Spotify i poczta przez www, korzysta już z technologii w zakresie chmur obliczeniowych, ale rzeczywiste korzyści ekonomiczne mogą wynikać z upowszechnienia wykorzystania rozwiązań opartych na modelu chmury wśród przedsiębiorców i podmiotów sektora publicznego.

Strategia Komisji obejmuje trzy kluczowe działania, z których jedno zakłada określenie bezpiecznych i uczciwych warunków umów dotyczących usług w chmurze. Wzorcowe warunki umów mogą ułatwić ustalenia umowne między dostawcami usług w chmurze obliczeniowej a konsumentami i małymi przedsiębiorstwami. Mogą one również ułatwić stosowanie dyrektywy UE w sprawie ochrony danych (95/46/WE) w zakresie, w jakim jest to istotne dla umów dotyczących usług w chmurze.

- **Dodatkowe informacje:**

Komisja Europejska – Zaproszenie do zgłaszania kandydatur:

http://ec.europa.eu/justice/newsroom/contracts/2013_cloud-computing_en.htm

Komisja Europejska – Prawo umów:

http://ec.europa.eu/justice/contract/index_pl.htm

Komisja Europejska — Chmura obliczeniowa:

<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/telecoms-and-internet/cloud-computing>

6. HANDEL ZAGRANICZNY - UE nakłada tymczasowe cła antydumpingowe na chińskie panele fotowoltaiczne

W dniu 4 czerwca br. Komisja Europejska nałożyła tymczasowe cła antydumpingowe na przywóz paneli fotowoltaicznych i ich głównych komponentów (tj. ogniów i płytek) z Chin. W wyniku dochodzenia ustalono, że chińskie panele fotowoltaiczne są sprzedawane do Europy znacznie poniżej normalnej wartości rynkowej. Cła zostaną nałożone, aby zrównoważyć szkodę wyrządzaną europejskiemu przemysłowi przez tę nieuczciwą praktykę handlową, jaką jest dumping.

Stawka dumpingu wynosi średnio 88%; nałożona stawka ceł antydumpingowych będzie jednak równa średnio 47,6 %. Taki poziom jest niezbędny, aby naprawić szkody, jakie przemysł europejski poniósł w wyniku dumpingu. Ponadto z dniem 6 czerwca wprowadzony zostanie dwumiesięczny okres przejściowy, w którym obowiązywać będzie ograniczona stawka celna wynosząca 11,8%. Cło będzie musiało zostać opłacone jako stawka celna „ad valorem”; innymi słowy: jako procent wartości przywozu. Jest ono tymczasowe i nakładane na łączny okres sześciu miesięcy.

Dochodzenie będzie kontynuowane. Jeżeli miałyby zostać nałożone ostateczne środki antydumpingowe, obowiązujące przez okres pięciu lat, powinno mieć to miejsce w ciągu 15 miesięcy od rozpoczęcia dochodzenia, to znaczy najpóźniej na początku grudnia 2013 r.

Produktami objętymi dochodzeniem są panele fotowoltaiczne i ich główne komponenty, tj. fotowoltaiczne ogniwa i płytki. Aby panel fotowoltaiczny mógł zostać wyprodukowany, fotowoltaiczne płytki są przekształcane w ogniwa, zaś ogniwa są łączone w moduły, czyli panele. Niektórzy producenci zintegrowali proces produkcji tak, że obejmuje on wszystkie trzy etapy działania, inni zaś wytwarzają jedynie płytki, ogniwa lub moduły.

- **Dochodzenie i ustalenia**

Dochodzenie rozpoczęto w dniu 6 września 2012 r. w następstwie skargi złożonej przez stowarzyszenie branżowe EU ProSun, którego zdaniem panele fotowoltaiczne z Chin są sprzedawane do UE po cenach dumpingowych, tj. poniżej wartości rynkowej, w związku z czym przynoszą unijnemu przemysłowi fotowoltaicznemu istotną szkodę.

Dochodzenie przeprowadzono w obrębie ścisłych ram prawnych; objęło ono pełną analizę sprzedaży po cenach dumpingowych realizowanej przez chińskie przedsiębiorstwa eksportujące, szkody doznanej przez unijny przemysł fotowoltaiczny w następstwie wspomnianego dumpingu, a także interesów wszystkich zainteresowanych podmiotów w UE (producentów unijnych, dostawców komponentów takich jak krzem, przedsiębiorstw montażowych, importerów, użytkowników i konsumentów). Wykazało ono, że:

- chińscy producenci eksportujący prowadzą sprzedaż dumpingową: chińskie panele fotowoltaiczne są sprzedawane na rynku europejskim znacznie poniżej ich normalnej wartości rynkowej, co powoduje marginesy dumpingu na poziomie średnio 88 %. Oznacza to, że uczciwa cena chińskiego panelu fotowoltaicznego sprzedawanego do Europy powinna być o 88 % wyższa niż cena, po jakiej panel jest sprzedawany. W niektórych przypadkach stwierdzono margines dumpingu na poziomie aż 112,6 %;
- przemysł unijny poniósł znaczącą szkodę, która przekłada się na utratę udziałów w rynku unijnym, spadek cen sprzedaży i spadek rentowności prowadzący do szeregu przypadków ogłaszania upadłości przez producentów unijnych;
- istnieje związek przyczynowy między dumpingiem a stwierdzoną szkodą;
- nałożenie środków nie jest sprzeczne z interesem Unii.

Na podstawie powyższych ustaleń zdecydowano o nałożeniu na panele fotowoltaiczne pochodzące z Chin ceł antidumpingowych w dwóch etapach: przez dwa miesiące będzie obowiązywać cło w wysokości 11,8%, natomiast od dnia 6 sierpnia pobierane będą cła w wysokości od 37,2 % do 67,9 % (co daje średnią 47,6%). Począwszy od dnia 6 sierpnia na te

przedsiębiorstwa chińskie, które współpracowały w dochodzeniu, nałożone zostaną niższe taryfy, natomiast na te, które nie współpracowały - taryfy wyższe.

- **W jaki sposób obliczono stawki cel?**

Ogólnie rzecz biorąc, stawki cel określa się poprzez odniesienie do „zasady niższego cła”. „Zasada niższego cła” to tak zwane zobowiązanie „WTO-plus” UE, które pozwala Komisji określić cło na niższym poziomie niż margines dumpingu, o ile taki niższy poziom wystarczy, aby usunąć szkodę poniesioną przez przemysł unijny. Takie uczciwe podejście przynosi korzyści eksporterom i wykracza poza nasze zobowiązania wynikające z członkostwa w WTO. W praktyce margines szkody to kwota „usuwająca szkodę”; jego celem jest zatem zwiększenie cen do poziomu, który pozwoli przemysłowi unijnemu na prowadzenie sprzedaży z rozsądnym zyskiem.

Ponadto, uwzględniając wyjątkowe okoliczności oraz, przede wszystkim, potrzebę zapewnienia stabilnych dostaw w najbliższej perspektywie, uznaje się za wskazane nałożenie cel tymczasowych i wprowadzenie ich w dwóch etapach. Okres, w którym obowiązywać będzie niższa stawka celna, pozwoli zagwarantować dostateczne dostawy zaspokajające zapotrzebowanie, pozwalając przemysłowi Unii na dostosowanie się do sytuacji i stopniowe zwiększenie podaży.

W związku z tym, że UE nie uznaje Chin za „gospodarkę rynkową”, za najbardziej odpowiednie i uzasadnione państwo analogiczne uznano Indie. Strona chińska nie podważyła tego wyboru. W rzeczywistości Indie zostały zaproponowane przez szereg podmiotów, w tym chińskie, które zdecydowanie wybrały taką opcję spośród innych rozwiązań alternatywnych, do których należały na przykład Stany Zjednoczone.

- **Na jakiej podstawie Komisja Europejska podejmuje decyzję o nałożeniu cel tymczasowych?**

Procedury antydumpingowe są przedmiotem dokładnie zdefiniowanych przepisów – zarówno w zasadach WTO jak i w przepisach UE - dwóch najbardziej szczegółowych zestawach przepisów we wszystkich obszarach polityki handlowej.

Jeżeli w jakimś sektorze przemysłu UE stwierdzono, że przywóz produktu z państwa nienależącego do UE jest subsydiowany lub że produkt ten jest sprzedawany po cenach niższych niż wartość rynkowa, co naraża na szkodę przemysł UE produkujący taki sam

produkt, istnieje możliwość złożenia skargi do Komisji Europejskiej. Taką skargę złożyło stowarzyszenie branżowe EU ProSun; dotyczyła ona chińskich paneli fotowoltaicznych i głównych komponentów. Stowarzyszenie dostarczyło dowodów na występowanie potencjalnego dumpingu oraz subsydiów, które powodują szkody po stronie producentów europejskich. W dniu 6 września 2012 r. Komisja wszczęła postępowanie antydumpingowe, a w dniu 8 listopada 2012 r. – postępowanie antysubsydyjne.

Podczas postępowania wysłuchano opinii wszystkich stron. Komisja Europejska przesłała kwestionariusze różnym zainteresowanym stronom, wśród których znaleźli się producenci eksportujący, producenci unijni, importerzy, dostawcy komponentów takich jak krzem, przedsiębiorstwa montażowe oraz odpowiednie stowarzyszenia reprezentujące te podmioty. Komisja zwróciła się o informacje dotyczące wywozu, produkcji, sprzedaży i przywozu paneli fotowoltaicznych. Po otrzymaniu odpowiedzi od zainteresowanych stron urzędnicy Komisji zweryfikowali dane na miejscu, na terenie większości przedsiębiorstw współpracujących.

Podczas dochodzenia wszystkie zainteresowane strony miały prawo przedstawić swoje opinie i przekazać Komisji informacje lub wziąć udział w przesłuchaniach. Komisja uwzględniła wszystkie otrzymane komentarze i odniosła się do nich w rozporządzeniu tymczasowym.

Obecnie wzywa się zainteresowane strony do tego, aby w ciągu 30 dni przedstawiły kolejne uwagi, Komisja odniesie się do nich w dalszej części dochodzenia.

Komisja stosuje metody obliczeń, które w każdym przypadku są przejrzyste i spójne. Wszystkie zainteresowane strony mają dostęp do dokumentów nieopatrzonych klauzulą poufności. Decyzje o cłach są podejmowane w oparciu o szczegółowe obliczenia na podstawie danych dostarczonych przez strony i zweryfikowanych przez Komisję. Celem nałożenia stawki celnej, o ile taka decyzja zostaje podjęta, jest usunięcie szkody, jaką poniósł przemysł unijny oraz przywrócenie równych reguł gry – ani mniej, ani więcej. Cła nie mają zatem nigdy charakteru kary. W tym przypadku zdecydowano się na jeszcze bardziej umiarkowane podejście, przewidujące wprowadzenie na pierwsze dwa miesiące cła w wysokości 11,8 %.

Na podstawie zgromadzonych informacji Komisja wstępnie ustaliła, że występowała znaczna sprzedaż po cenach dumpingowych i że istotna szkoda poniesiona przez przemysł Unii jest wynikiem tego przywozu. Rozpatrzenie sprawy obejmowało również inne czynniki, które mogły przyczynić się do wystąpienia szkody.

Ponadto Komisja przeprowadziła tak zwane „badanie interesu Unii”, z pomocą którego sprawdza się, czy potencjalne nałożenie środków będzie, ogólnie rzecz biorąc, kosztowało gospodarkę Unii więcej, niż wyniosą korzyści, jakie odniosą skarżący. UE jest jedynym członkiem WTO, który systematycznie przeprowadza takie badania. Realizując je regularnie, wykracza ona poza swoje zobowiązania wynikające z członkostwa w WTO. Komisja wstępnie uznała, że gospodarcze korzyści, jakie dzięki środkom odniosą producenci unijni, przewyższą wszelkie możliwe negatywne skutki środków.

Komisja oceniła poziom cła, jaki jest niezbędny dla przeciwdziałania szkodliwym skutkom dumpingu. Środki zostały nałożone na poziomie szkody (średnio 47,6%), co jest stawką niższą niż poziom dumpingu (średnio 88 %). Tym samym zastosowano tak zwaną „zasadę niższego cła”. Oznacza to, że poziom cła jest wystarczający dla przywrócenia równych reguł gry dla przedmiotowego przemysłu UE.

- **Jakie będą następne kroki?**

Tymczasowe cła antydumpingowe nakładane są na okres sześciu miesięcy. Cło o wartości 11,8 % wejdzie w życie dnia 6 czerwca o godzinie 00:01 czasu lokalnego, to znaczy cło antydumpingowe zostanie zastosowane w odniesieniu do przywozu paneli fotowoltaicznych o jedną godzinę później w Dover niż na przykład w porcie w Rotterdamie.

W następstwie podjętej decyzji Komisja ujawni ustalenia zainteresowanym stronom, które będą miały jeden miesiąc na złożenie swoich uwag. Dochodzenie będzie kontynuowane, a jeżeli miałyby zostać nałożone środki ostateczne, musi to nastąpić do dnia 5 grudnia 2013 r.

Po dokonaniu wstępnych ustaleń przez Komisję obie strony mogą wykorzystać istniejące przepisy prawne w celu zaproponowania wynegocjowanych rozwiązań. Komisja wskazała, że jest gotowa do podjęcia rozmów z Chinami na temat innych środków, które byłyby równoważne nałożeniu cła w wysokości 47,6 %. Zarówno zasady WTO jak i przepisy EU (art. 8 podstawowego rozporządzenia antydumpingowego UE) dają taką możliwość w formie zobowiązania cenowego – porozumienia o niesprzedawaniu danego produktu poniżej ceny minimalnej. Istnieje szereg wymogów prawnych dla takiego zobowiązania, najważniejsze z nich stanowią, że oferowany środek musi usuwać szkodliwy poziom dumpingu, a także że jego praktyczna realizacja oraz nadzorowanie jego wdrożenia są możliwe.

Skarżący ma również możliwość wycofania skargi, co może zrobić na każdym etapie postępowania. W takim przypadku Komisja może podjąć decyzję o zakończeniu dochodzenia.

Do dnia 5 grudnia 2013 r. Komisja Europejska może zaproponować Radzie: a) zamknięcie sprawy bez podejmowania środków lub b) nałożenie ostatecznych środków antidumpingowych na okres pięciu lat. Zgodnie z obowiązującymi zasadami Rada może odrzucić wniosek Komisji zwykłą większością głosów. Ostateczne ustalenia zostaną opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Najważniejsze fakty pozwalające ujrzeć przedmiotowe dochodzenie w szerszym kontekście

Udział w rynku:

W roku 2011/2012 przywóz z Chin stanowił ponad 80 % rynku Unii. Prawdopodobne jest, że w przypadku nienałożenia środków chińskie udziały w rynku będą dalej rosły. W związku z powyższym istnieje niebezpieczeństwo, że przemysł Unii, którego udział w rynku UE w tym samym okresie wynosił 13 %, wkrótce przestanie funkcjonować. Jeszcze w 2009 r. udział producentów UE w rynku unijnym wynosił 19 %.

Nadmierne moce produkcyjne w Chinach:

W 2012 r. chińskie moce produkcyjne wynosiły ponad 55 gigawatów (GW), co stanowiło około 150 % światowej konsumpcji. Innymi słowy, dzisiaj Chiny mogą produkować jeden i pół razy tyle, ile wynosi światowe zapotrzebowanie na panele fotowoltaiczne. W 2012 r. nadmiar chińskich mocy produkcyjnych wynosił około 27 GW lub około 90 % światowego popytu. Spożycie UE w 2012 r. wyniosło około 15 GW. Nadmierne moce produkcyjne w Chinach stanowiły zatem w 2012 r. niemal podwójną wartość całego zapotrzebowania w UE. Te nadmierne moce produkcyjne są wynikiem ogromnego, wspieranego przez rząd boomu inwestycyjnego, jaki miał miejsce w ciągu ostatnich kilku lat. Jeszcze trzy lata temu, w 2009 r., chińskie moce produkcyjne wynosiły jedynie 6,5 GW.

Przypadki ogłaszania upadłości w UE:

Zgodnie z dostępnymi danymi w okresie badanym (2009 r. – lipiec 2012 r.):

około 40 producentów UE ogłosiło upadłość

około 6 producentów UE wstrzymało produkcję (niektórzy częściowo)

około 2 producentów UE opuściło sektor techniki fotowoltaicznej

około 4 producentów UE zostało przejętych przez chińskich inwestorów

Wpływ na zatrudnienie:

Zgodnie z sugestiami badania ([badanie opublikowane przez przedsiębiorstwo konsultacyjne Prognos](#)), zleconego przez grupę interesów przeciwną dochodzeniu antydumpingowemu, w przypadku nałożenia środków zagrożonych będzie 242 000 miejsc pracy. Komisja jest przekonana, że we wspomnianym badaniu znacząco zawyżono liczbę utraconych miejsc pracy w UE w przypadku nałożenia środków. Badanie opiera się między innymi na danych pochodzących z 2011 r., kiedy popyt był szczególnie wysoki. W kolejnym roku konsumpcja znacznie spadła, a w związku z tym spadła również liczba miejsc pracy. Badanie przeprowadzone przez Prognos nie uwzględnia tych zmian. Ponadto większość podmiotów realizujących projekty i przedsiębiorstw montażowych nie polega wyłącznie na sektorze fotowoltaicznym i prowadzi inną działalność gospodarczą. Dostawcy komponentów (np. polikrzemu, urządzeń) są obecni na całym świecie i powinni być w stanie zrównoważyć częściowe straty na chińskim rynku poprzez zwiększenie dostaw na inne rynki, podczas gdy importerzy powinni móc również nabywać towary w innych państwach trzecich.

W innym badaniu ([badanie opublikowane przez PriceWaterhouseCoopers](#)) stwierdzono, że metody zastosowane w badaniu Prognos są niewiarygodne i niespójne, oraz że środki będą miały, ogólnie rzecz biorąc, pozytywny wpływ na zatrudnienie.

Wymiana handlowa UE-Chiny:

W 2012 r. towary przywiezione do UE z Chin miały wartość 289,7 mld EUR, podczas gdy wartość wywozu z UE do Chin wyniosła 143,8 mld EUR. Dwustronna wymiana handlowa między UE a Chinami wyraźnie przekracza 1 mld EUR dziennie. W 2012 r. przywieziono do UE panele fotowoltaiczne o wartości 11,5 mld EUR.

Rejestracja przywozu

W następstwie wniosku ze strony przemysłu unijnego oraz na podstawie dostępnych dowodów w dniu 5 marca 2013 r. opublikowano rozporządzenie poddające rejestracji przywóz modułów fotowoltaicznych z Chin (Publikacja w Dzienniku Urzędowym UE). Był to środek administracyjny. Jeżeli osiągnięty zostanie etap postępowania, na którym nakładane są środki ostateczne, możliwa będzie decyzja, czy środki powinny zostać nałożone z mocą wsteczną (do trzech miesięcy przed nałożeniem ceł tymczasowych, to znaczy możliwie najwcześniej od dnia 5 marca 2013 r.).

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:061:0002:0005:PL:PDF>

Dochodzenie antysubsydjne

Trwa jednoczesne dochodzenie antysubsydjne, które wszczęto dnia 8 listopada 2012 r. w następstwie skargi złożonej przez tego samego skarżącego. Jeżeli miałyby zostać podjęta

decyzja o tymczasowych środkach antysubsydyjnych, powinno mieć to miejsce do dnia 7 sierpnia 2013 r. Podobnie jak w przypadku dochodzenia antydumpingowego, jeżeli miałyby zostać nałożone środki ostateczne, musi to nastąpić do pierwszych dni grudnia 2013 r.

7. HANDEL ZAGRANICZNY - UE nakłada tymczasowe cła antydumpingowe na przywóz chińskich paneli fotowoltaicznych

Komisja Europejska opublikowała następujące oświadczenie: „Komisja Europejska zdecydowała o nałożeniu tymczasowych ceł antydumpingowych na przywóz paneli fotowoltaicznych, ogniw i płytek z Chin. Decyzję tę poprzedziło szczegółowe i poważne dochodzenie, a także intensywne kontakty z uczestnikami rynku. Ze względu na rozmiary unijnego rynku paneli fotowoltaicznych oraz znaczny przywóz tych produktów do UE ważne jest, aby nałożone cło ich nie zakłóciło. Przyjęto podejście dwuetapowe: do dnia 6 sierpnia 2013 r. obowiązywać będzie cło w wysokości 11,8%. Od sierpnia tego roku zacznie obowiązywać stawka cła wynosząca 47,6%, poziom konieczny do zniwelowania szkody poniesionej przez europejski przemysł w wyniku dumpingu.

Komisja Europejska jest nadal gotowa do rozmów z chińskimi eksporterami i Chińską Izbą Handlową w celu znalezienia rozwiązania zgodnego z art. 8 podstawowego rozporządzenia antydumpingowego, tak aby można było zawiesić cła tymczasowe i wynegocjować rozwiązanie.

Komisja Europejska potwierdza gotowość do udziału w nadchodzących tygodniach w posiedzeniu Wspólnego Komitetu UE-Chiny w terminie dogodnym dla obu stron w celu odbycia konstruktywnej dyskusji na temat wszelkich aspektów naszych stosunków handlowych zgodnie z naszymi wspólnymi zobowiązaniami w ramach WTO i w duchu naszego strategicznego partnerstwa.”

- **Kontekst**

Decyzję tę poprzedziło dziewięciomiesięczne dochodzenie, wszczęte we wrześniu 2012 r., w trakcie którego Komisja ustaliła, że chińskie przedsiębiorstwa sprzedają panele fotowoltaiczne w Europie po cenie dużo niższej od ich normalnej wartości rynkowej, co wyrządza znaczną szkodę unijnym producentom paneli. Prawidłowa cena chińskich paneli fotowoltaicznych sprzedawanych w Europie powinna być o 88% wyższa od ceny, po której są one obecnie sprzedawane. Przywóz z Chin po cenach dumpingowych wywierał nadmierną

presję cenową na rynku unijnym, co miało znaczny negatywny wpływ na sytuację finansową i operacyjną producentów europejskich.

Cła zostaną nałożone w dwóch etapach: przez pierwsze dwa miesiące obowiązująca stawka wynosić będzie 11,8%, a następnie wzrośnie do 47,6% na okres kolejnych czterech miesięcy w celu złagodzenia negatywnego wpływu nieuczciwej praktyki handlowej, jaką jest dumping, na unijny przemysł. Cło tymczasowe będzie zatem obowiązywało łącznie przez maksymalny okres 6 miesięcy. Cła tymczasowe są dużo niższe od 88-procentowego poziomu dumpingu powodowanego przez sprzedaż chińskich paneli, ponieważ UE stosuje tzw. zasadę niższego cła i wprowadza środki tylko na poziomie niezbędnym do przywrócenia jednakowych szans na rynku. Dzięki cłom tymczasowym przywrócona zostanie uczciwa konkurencja, a branża innowacyjnej i ekologicznej energii będzie mogła rozwijać się bez przeszkód.

Komisja będzie teraz kontynuowała dochodzenie i poprosi o opinie wszystkie zainteresowane strony. Jest gotowa do pogłębienia rozmów z Chinami w celu znalezienia innych zadowalających rozwiązań w drodze negocjacji. Najpóźniej w dniu 5 grudnia UE będzie musiała zdecydować o ewentualnym wprowadzeniu ostatecznych środków antidumpingowych na okres pięciu lat.

- **Rynek paneli fotowoltaicznych**

Wysoce innowacyjne przedsiębiorstwa unijne są bezpośrednio narażone na ryzyko bankructwa z powodu nieuczciwej konkurencji ze strony chińskich eksporterów, których udział w rynku unijnym wynosi obecnie 80% i których moce produkcyjne stanowią 150% światowej konsumpcji. W 2012 r. chińskie moce produkcyjne niemal dwa razy przewyższały łączne zapotrzebowanie w UE. Komisja ocenia, że dzięki wprowadzeniu tymczasowych środków można będzie nie tylko zachować 25 tys. miejsc pracy w unijnym przemyśle paneli fotowoltaicznych, ale również utworzyć nowe stanowiska w tej branży.

W najbliższej przyszłości w przedsiębiorstwach montujących panele fotowoltaiczne pewna liczba miejsc pracy może zostać zredukowana, jednak w miarę poprawy sytuacji producentów unijnych i wzrostu przywozu z innych państw, miejsca te będzie można utworzyć na nowo. W każdym razie ewentualna redukcja miejsc pracy będzie znacznie niższa niż liczba 25 tys. stanowisk w unijnej branży paneli fotowoltaicznych, które zostałyby prawdopodobnie zredukowane, gdyby nie wprowadzono środków.

Przyjęta decyzja powinna również przyczynić się do stworzenia równych szans dla europejskiego przemysłu energii odnawialnej, co jest niezbędne dla osiągnięcia unijnych celów w tej dziedzinie. Nieuczciwy handel panelami fotowoltaicznymi nie przyczynia się do ochrony środowiska i szkodzi sytuacji światowego przemysłu fotowoltaicznego. Komisja uważa, że przywóz po cenach dumpingowych wypiera z rynku lokalnych producentów i zniechęca producentów unijnych do rozwijania nowych technologii w branży energii odnawialnej.

- **Dochodzenie antydumpingowe**

W trakcie dochodzenia Komisja ustaliła poziom cła niezbędny do zrównoważenia szkodliwego wpływu dumpingu. Oznacza to, że w założeniu stawka cła nie ma charakteru kary – została ona ustalona na najniższym możliwym poziomie, który umożliwi przywrócenie równych szans dla zainteresowanego przemysłu unijnego. Stosując systematycznie zasadę niższego cła, UE wykracza poza swoje zobowiązania w ramach WTO, w przeciwieństwie do innych członków tej organizacji, takich jak Chiny czy Stany Zjednoczone, które zawsze nakładają stawkę cła równą stwierdzonemu poziomowi dumpingu.

W trakcie dochodzenia dokonano szczegółowej oceny interesu wszystkich stron. Komisja wysłała kwestionariusze do różnych zainteresowanych stron, takich jak producenci eksportujący, unijni producenci, importerzy, operatorzy średniego i wyższego szczebla oraz reprezentujące ich zrzeszenia.

Jak w każdym innym dochodzeniu, Komisja dokonała analizy interesu unijnego. UE jest jedynym członkiem WTO, który systematycznie przeprowadza takie analizy. Komisja wstępnie ustaliła, że wynikające z wprowadzenia środków korzyści gospodarcze dla producentów unijnych przewyższą ewentualne negatywne skutki tych środków.

Dochodzenie toczy się dalej, a ewentualne środki ostateczne będą musiały zostać wprowadzone w ciągu 15 miesięcy od wszczęcia postępowania, tj. do dnia 5 grudnia 2013 r. Jednocześnie Komisja jest otwarta na dyskusję o innych formach środków, które odpowiadałyby 47-procentowej stawce cła. Zarówno zasady WTO, jak i prawo unijne dają taką możliwość w formie zobowiązania cenowego, tj. zobowiązania do nieprowadzenia sprzedaży poniżej ustalonej ceny.

W wyniku skargi złożonej przez tego samego skarżącego obecnie prowadzone jest również dochodzenie antysubsydyjne dotyczące tego samego produktu. Zostało ono wszczęte w dniu 8

listopada 2012 r. Ewentualne tymczasowe środki antysubsydyjne powinny zostać wprowadzone do dnia 7 sierpnia 2013 r. Decyzja o ewentualnym wprowadzeniu ostatecznych środków antysubsydyjnych zostanie podjęta w grudniu 2013 r..

- **Dodatkowe informacje**

Wypowiedź komisarza UE ds. handlu Karela De Guchta na temat omawianej decyzji:

[http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-13-499_pl.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-499_pl.htm)

Pytania i odpowiedzi na temat decyzji UE w sprawie nałożenia tymczasowych ceł antidumpingowych na przywóz chińskich paneli fotowoltaicznych:

[http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-13-498_pl.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-498_pl.htm)

Trwające dochodzenia w sprawie przywozu paneli fotowoltaicznych i ich głównych komponentów (tj. ogniw i płytek) z Chin:

- antidumpingowe

http://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?ref=ong&id=1895&sta=21&en=31&page=2&c_order=date&c_order_dir=Down

- antysubsydyjne

http://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?ref=ong&id=1932&sta=1&en=20&page=1&c_order=date&c_order_dir=Down

Rozporządzenie opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:152:0005:0047:pl:PDF>

Dodatkowe informacje na temat stosunków UE–Chiny:

<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/china/>

Pytania i odpowiedzi na temat postępowań antidumpingowych:

<http://ec.europa.eu/trade/tackling-unfair-trade/trade-defence/anti-dumping/>

8. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE - Komisja uznaje, że Łotwa jest gotowa do wprowadzenia euro w 2014 r.

Komisja Europejska opublikowała w dniu 5 czerwca br. sprawozdanie z konwergencji z 2013 r. dotyczące Łotwy, któremu towarzyszy streszczenie dla obywateli zawierające podsumowanie sprawozdania oraz jego uzasadnienie. W sprawozdaniu tym Komisja stwierdza, że Łotwa osiągnęła wysoki poziom trwałej konwergencji gospodarczej ze strefą euro i przedstawia wniosek o podjęcie przez Radę decyzji w sprawie przyjęcia przez Łotwę euro z dniem 1 stycznia 2014 r.

Olli Rehn, wiceprzewodniczący Komisji odpowiedzialny za sprawy gospodarcze i walutowe oraz euro powiedział: „Przypadek Łotwy pokazuje, że możliwe jest przewyciężenie przez państwa zaburzeń równowagi makroekonomicznej niezależnie od tego, jak poważne są te zaburzenia, i wyjście z takiej sytuacji jeszcze silniejszym. Po głębokiej recesji, która miała miejsce w latach 2008-2009, Łotwa podjęła zdecydowane działania polityczne wspierane przez program pomocy finansowej kierowany przez UE i Międzynarodowy Fundusz Walutowy. Działania te doprowadziły do poprawy elastyczności i zdolności adaptacyjnych gospodarki w granicach ogólnych ram UE dla trwałego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego. I przyniosło to rezultaty. Przewiduje się bowiem, że Łotwa będzie w bieżącym roku najszybciej rozwijającą się gospodarką w UE”.

Komisarz dodał: „To, że Łotwa pragnie przyjąć euro, jest oznaką zaufania do naszej wspólnej waluty oraz kolejnym dowodem na to, że mylili się ci, którzy przewidywali rozpad strefy euro”.

Wnioski sprawozdania z konwergencji zawierają pozytywną, przedstawioną poniżej ocenę wyników gospodarczych Łotwy dokonaną na podstawie kryteriów konwergencji określonych w Traktacie UE.

- **Inflacja**

Średnia stopa inflacji na Łotwie w okresie 12 miesięcy do kwietnia 2013 r. wynosiła 1,3 proc., czyli znacznie poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 2,7 proc., i prawdopodobnie utrzyma się poniżej tej wartości w dalszym okresie. Do osiągnięcia wyjątkowo niskiego obecnie poziomu inflacji przyczyniły się co prawda czynniki krótkoterminowe (szczególnie obniżenie podatku VAT w lipcu ubiegłego roku), ale podstawę pozytywnej oceny spełniania kryterium stabilności cen stanowi zarówno analiza głównych czynników fundamentalnych, jak i fakt, że wartość referencyjną osiągnięto z dużym zapasem. Łotwa będzie musiała baczyć na utrzymanie niskiej inflacji, między innymi prowadząc rozważną politykę budżetową oraz utrzymując popyt krajowy na zrównoważonym poziomie.

- **Finanse publiczne (deficyt i zadłużenie)**

Stosunek łącznego deficytu sektora publicznego do PKB osiągnął poziom 8,1 proc. w 2010 r., ale spadł do 1,2 proc. w 2012 r. Zgodnie z najnowszą wiosenną prognozą służb Komisji oczekuje się, że utrzyma się on na poziomie 1,2 proc. w 2013 r. Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniósł pod koniec 2012 r. 40,7 proc. PKB. Komisja jest

zdania, że nadmierny deficyt został skorygowany w sposób wiarygodny i trwały i zaleciła Radzie do Spraw Gospodarczych i Finansowych (ECOFIN) zakończenie procedury nadmiernego deficytu w odniesieniu do Łotwy. Jeśli Rada postąpi zgodnie z zaleceniem Komisji, Łotwa spełniać będzie kryterium stabilności sytuacji budżetowej.

- **Stopy procentowe**

W dwunastomiesięcznym okresie do kwietnia 2013 r. średnie długoterminowe stopy procentowe na Łotwie wynosiły 3,8 proc., czyli poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 5,5 proc. Różnice oprocentowania względem referencyjnych obligacji długoterminowych w strefie euro zmniejszały się odczuwalnie w okresie od 2010 r., co jest dowodem zaufania rynków do Łotwy.

- **Kurs walutowy**

Łat łotewski uczestniczy w mechanizmie kursowym II (ERM II) od dnia 2 maja 2005 r., czyli znacznie dłużej niż przez minimalny wymagany okres dwóch lat. W momencie przystąpienia do ERM II władze Łotwy zobowiązały się do utrzymywania kursu wymiany łata łotewskiego w obrębie marginesu wahań wynoszącego ± 1 proc. w odniesieniu do kursu centralnego. W ciągu dwóch lat poprzedzających obecną ocenę kurs łata nie odbiegał od kursu centralnego o więcej niż ± 1 proc. i nie odnotowano napięć kursowych.

Zbadano również inne czynniki, w tym kształtowanie się bilansu płatniczego oraz integrację rynku pracy i rynku finansowego oraz rynków produktowych. Łotewskie saldo obrotów z zagranicą znacznie się polepszyło w miarę trwania kryzysu, do czego przyczyniła się również poprawa konkurencyjności zewnętrznej. Gospodarka Łotwy jest dobrze zintegrowana z gospodarką UE dzięki powiązaniom handlowym i powiązaniom w ramach rynku pracy. Przyciąga ona ponadto znaczne zagraniczne inwestycje bezpośrednie. Krajowy sektor finansowy jest w dużym stopniu zintegrowany z systemem finansowym UE, głównie dzięki wysokiemu poziomowi zagranicznych udziałów w systemie bankowym.

Na koniec wskazać należy, że łotewskie przepisy w zakresie polityki pieniężnej są zgodne z prawodawstwem UE.

Wspomnianą ocenę uzupełnia osobne sprawozdanie z konwergencji przygotowane przez Europejski Bank Centralny, które również zostało opublikowane.

- **Dodatkowe informacje**

Przez cały okres trwania kryzysu Łotwa z powodzeniem zarządzała trudnym procesem dostosowań makroekonomicznych. Zdecydowana realizacja programu pomocy finansowej kierowanego przez UE i Międzynarodowy Fundusz Walutowy umożliwiła Łotwie wydostanie się z głębokiej recesji i powrót na ścieżkę wzrostu gospodarczego.

Zgodnie z Traktatem UE Komisja i EBC składają sprawozdanie z konwergencji co dwa lata lub na wniosek państwa członkowskiego objętego derogacją w tej sprawie. W dniu 5 marca tego roku Łotwa zwróciła się do Komisji z formalnym wnioskiem o przedstawienie nadzwyczajnego sprawozdania z konwergencji w związku z zamiarem Łotwy przystąpienia do strefy euro z dniem 1 stycznia 2014 r.

Na warunki przyjęcia euro składają się cztery kryteria dotyczące stabilizacji gospodarczej: sytuacja budżetowa, stabilność cen, stabilność kursu walutowego oraz konwergencja długoterminowych stóp procentowych. Warunki te muszą być spełniane w sposób trwały. Ponadto przepisy prawa krajowego dotyczące polityki pieniężnej muszą również pozostawać w zgodzie z Traktatem UE.

Zgodnie z Traktatem przy ocenie uwzględnić należy także dodatkowe czynniki (bilans płatniczy, integrację rynku) stanowiące wskaźniki dalszego bezproblemowego przebiegu integracji danego państwa członkowskiego w ramach strefy euro oraz służące poszerzeniu pola oceny trwałości konwergencji.

Rada ECOFIN podejmie ostateczną decyzję w sprawie przyjęcia euro na Łotwie w lipcu po wydaniu przez Parlament Europejski opinii w tej kwestii, po udzieleniu zalecenia przez ministrów finansów państw strefy euro oraz po przedyskutowaniu tej sprawy przez szefów państw i rządów UE na posiedzeniu Rady Europejskiej w dniach 27-28 lipca.

Procedura zostanie ostatecznie zakończona po przyjęciu przez Radę Ministrów, stanowiącą na zasadzie jednomyślności państw członkowskich strefy euro i Łotwy, nieodwołalnie ustalonego kursu wymiany łata na euro.

- **Dodatkowe informacje:**

Ocenę znaleźć można w dokumencie „Sprawozdanie z konwergencji z 2013 r. dotyczące Łotwy” dostępnym pod następującym adresem internetowym:

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/convergence_reports/index_en.htm

Streszczenie dla obywateli dostępne jest na następującej stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/convergence_reports/index_en.htm

Sprawozdanie z konwergencji przygotowane przez EBC:

www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2013/html/pr130605.en.html

9. PRZEMYSŁ - Komisja przedstawia plan działania na rzecz sektora produkcji stali

Komisja Europejska przedstawiła 11 czerwca 2013 r. plan działania na rzecz europejskiego przemysłu stalowego. Planowane działania mają pomóc sektorowi w reagowaniu na aktualne wyzwania oraz w budowaniu podstaw konkurencyjności w przyszłości poprzez wspieranie innowacji oraz pobudzanie wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. Po raz pierwszy od planu Davignona z 1977 r. Komisja występuje z propozycją planu działania dotyczącego stali. Proponuje w nim wsparcie popytu na produkowaną w Europie stal – zarówno w UE, jak i za granicą – poprzez zapewnienie unijnym producentom stali dostępu do rynków krajów trzecich za pomocą uczciwych praktyk handlowych. Komisja Europejska zobowiązuje się również do obniżenia kosztów, jakie ponosi ten sektor, w tym kosztów wynikających z unijnych przepisów. Innowacje, efektywność energetyczna i zrównoważone procesy produkcyjne mają zasadnicze znaczenie dla produktów stalowych nowej generacji, jakich potrzebują inne najważniejsze gałęzie europejskiego przemysłu. Plan działania przewiduje również środki ukierunkowane na wspieranie zatrudnienia w sektorze i usprawnienie restrukturyzacji, aby zagwarantować, że wysoko wykwalifikowani pracownicy pozostaną w Europie.

Antonio Tajani, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej i komisarz ds. przemysłu i przedsiębiorczości, powiedział: „Europejski przemysł stalowy jest sektorem przyszłości. Utrzymując wiodącą pozycję w zakresie innowacyjnych produktów, które zawsze były jego mocną stroną, może on osiągnąć przewagę konkurencyjną w skali globalnej. Ogłoszony dzisiaj plan działania na rzecz ożywienia w sektorze stalowym wyraźnie pokazuje, że jest to dla Europy sektor o znaczeniu strategicznym i siła napędowa rozwoju gospodarczego. Aby nastąpiło ożywienie gospodarcze, UE potrzebuje dziś bardziej niż kiedykolwiek gospodarki realnej. Naszym celem jest to, by do 2020 r. udział przemysłu w PKB osiągnął 20 proc. Jest to początek procesu. Zobowiązuję się ściśle monitorować sytuację, tak byśmy w miarę jej

rozwoju mogli adaptować podejmowane działania. Za rok sprawdzimy, czy proponowane działania przynoszą takie skutki, o jakie nam chodziło”.

- **Wyzwania, przed jakimi stoi przemysł stalowy**

Europejski przemysł stalowy znajduje się w sytuacji, w której musi równocześnie stawić czoła wielu niekorzystnym czynnikom. Są to niski popyt, nadmiar mocy produkcyjnych na świecie, wysokie ceny energii i potrzeby inwestycyjne, które pozwolą nam dostosować się do zielonej gospodarki poprzez wytwarzanie innowacyjnych produktów w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju.

- **Popyt na świecie wzrośnie**

Poziom popytu na stal w Europie jest obecnie o 27 proc. niższy niż poziom sprzed kryzysu. W latach 2007-2011 zatrudnienie w tym sektorze spadło o 10 proc. Mimo to UE wciąż zajmuje drugie miejsce na świecie pod względem wielkości produkcji stali – wytwarza ponad 177 mln ton stali rocznie, co stanowi 11 proc. światowej produkcji, i zatrudnia 360 tys. osób.

Według OECD do 2025 r. globalny popyt na stal wzrośnie do 2,3 mld ton. Stanie się to głównie za sprawą sektorów budownictwa, transportu i inżynierii mechanicznej, przede wszystkim w tzw. gospodarkach wschodzących. Ważne jest, by przemysł stalowy w UE był w stanie w pełni skorzystać z możliwości, jakie oferuje ten konkurencyjny rynek.

Obecna sytuacja wymaga nowej strategii politycznej dla sektora stalowego. W związku z tym Komisja:

- zagwarantuje wprowadzenie właściwych ram regulacyjnych: Do końca 2013 r. przeprowadzona zostanie ocena całkowitych obciążeń administracyjnych, jakie spoczywają na sektorze stalowym w związku z różnymi obszarami polityki, oraz ich wpływ na konkurencyjność.
- analizuje potrzeby w zakresie umiejętności i ułatwia restrukturyzację: obejmuje to działania na rzecz rozwoju umiejętności i działania dotyczące zatrudnienia młodzieży w tym sektorze w celu zwiększenia jego konkurencyjności oraz zbadanie możliwości wykorzystania istniejących funduszy unijnych w celu pomocy pracownikom w znalezieniu alternatywnego zatrudnienia w przypadku zamknięcia zakładów produkcyjnych. Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji będą w dalszym ciągu przyczyniać się do tych starań. Wszystkie unijne fundusze wydawane będą zgodnie z regionalnymi strategiami inteligentnej specjalizacji

i z uwzględnieniem zgodności inwestycji z zasadą zrównoważonego rozwoju w celu tworzenia i ochrony miejsc pracy w konkretnych regionach.

- dąży do zwiększenia popytu na stal: Podjęte zostaną działania stymulujące popyt w sektorze motoryzacyjnym i budownictwa ekologicznego.
- dąży do ułatwienia dostępu do rynków zagranicznych oraz zagwarantowania wszystkim producentom takiego samego traktowania, aby zwiększyć unijny eksport, zwalczać nieuczciwe praktyki i zagwarantować dostęp do kluczowych surowców. Rynki złomu stalowego będą monitorowane w celu poprawy bezpieczeństwa dostaw dla unijnych producentów, którzy wykorzystują złom jako surowiec.
- dąży do zabezpieczenia przystępnych cen energii: Zakończenie tworzenia wewnętrznego rynku energii i dywersyfikacja źródeł dostaw oraz większa efektywność energetyczna przyczynią się do obniżenia kosztów. Komisja jest gotowa udzielić wskazówek dotyczących długoterminowych umów na dostawy energii elektrycznej między dostawcami i klientami w celu zwiększenia przewidywalności takich kosztów. W perspektywie krótkoterminowej obniżenie kosztów energii dla energochłonnych sektorów przemysłu będzie zależało od państw członkowskich. Komisja podejmuje działania ukierunkowane na osiągnięcie tego celu.
- realizuje politykę w dziedzinie zmian klimatu: Unijne ramy polityki w zakresie klimatu do 2030 r. będą miały zasadnicze znaczenie dla zapewnienia konkurencyjności sektora, podobnie jak negocjacje w sprawie wiążącego międzynarodowego porozumienia w sprawie zmian klimatu. produkcja niektórych kutech produktów żelaznych zostanie dodana do wykazu dotyczącego ryzyka tzw. ucieczki emisji. Zachęca się państwa członkowskie do przeznaczania dochodów z aukcji uprawnień do emisji na projekty w dziedzinie badań naukowych i rozwoju dla sektora energochłonnego.
- wspiera innowacje: Poprzez opracowywanie nowych rodzajów stali i wspieranie innowacji w dziedzinie badań naukowych i rozwoju, zwłaszcza bardzo kosztownych faz pilotażowych i demonstracyjnych, promowane będą technologie przyjazne dla środowiska. W okresie 2014-2020 badania i innowacje mają być finansowane głównie z programu „Horyzont 2020”, koncentrując się na wzmocnieniu wiodącej pozycji w zakresie innowacji przemysłowych. Sektor stali korzysta również za środków europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz surowców, jak również z 280 mln euro przyznanych w tym samym okresie programowania z Funduszu Badawczego Węgla i Stali.

Komisja proponuje oficjalnie powołać grupę wysokiego szczebla, której zadaniem będzie monitorowanie realizacji planu. Komisja przeanalizuje postępy, jakich dokonano w okresie 12 miesięcy.

- **Kontekst**

Sektor produkcji stali jest sektorem o znaczeniu strategicznym – zatrudnia 360 tys. osób, jego obroty wynoszą 170 mld euro, a jego znaczenie dla łańcucha wartości w sektorze produkcji jest bardzo duże.

Stal jest niezbędna na dalszych etapach produkcji przemysłowej – w sektorze produkcji samochodów, budowlanym, elektronicznym oraz inżynierii mechanicznej i elektrycznej. Jest to również sektor bardzo międzynarodowy – w UE działa około 500 zakładów produkcyjnych rozmieszczonych w 23 państwach członkowskich, co od wielu lat nadaje mu charakter bardzo europejski. Produkcja stali leżała u podstaw projektu integracji europejskiej, którego pierwszym etapem była Europejska Wspólnota Węgla i Stali.

Sektory podstawowe są Europie bardzo potrzebne do tego, by wspierać proces reindustrializacji w innych gałęziach przemysłu. Materiały takie jak stal, chemikalia, szkło i cement są zasadniczymi elementami przemysłowego łańcucha wartości służącego ekologizacji gospodarki. Stal w 100 proc. nadaje się do przetworzenia i jest najbardziej podstawowym materiałem w produkcyjnym łańcuchu wartości produktu.

10. PRZEMYSŁ - Ułatwienie przedsiębiorstwom dostępu do unijnego finansowania – jednolity portal dla wszystkich funduszy strukturalnych

Od dnia 25 czerwca 2013 r. przedsiębiorstwa w całej Europie będą miały łatwiejszy dostęp do bardzo im potrzebnego finansowania. Komisja Europejska rozszerza bowiem jednolity portal dotyczący finansowania unijnego na fundusze strukturalne UE, czyli Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejski Fundusz Społeczny (EFS). Uruchomiony w zeszłym miesiącu nowy jednolity portal dotyczący finansowania unijnego zawiera łatwo dostępne, pełne i aktualne informacje o tym, w jaki sposób przedsiębiorcy i MŚP mogą uzyskać dostęp do środków finansowych z różnych programów na lata 2007-2013 w wysokości ponad 100 mld EUR. Dzięki rozszerzeniu zakresu portalu liczba banków i funduszy partnerskich podwoi się do ponad 1 000. Dzięki temu owo istotne źródło informacji o finansowaniu dla MŚP (w formie gwarancji, pożyczek i kapitału podwyższonego ryzyka) stanie się jeszcze bogatsze.

Dostęp do finansowania jest jednym z najpilniejszych problemów, przed którymi stoją MŚP w Europie. W okresie ostatnich dwóch lat prawie jednej trzeciej z MŚP, które ubiegały się o pożyczkę bankową, odmówiono udzielenia takiej pożyczki lub udzielono pożyczki na kwotę niższą niż zamierzona. Periodyk European Small Business Finance Outlook (Europejski przegląd małych przedsiębiorstw) potwierdza ten fakt, donosząc, że warunki prowadzenia działalności gospodarczej stają się coraz bardziej uciążliwe dla europejskich MŚP i że banki strefy euro zaostrzyły warunki udzielania kredytów. Informacje o funduszach UE i dostęp do nich nigdy nie były istotniejsze. Z funduszy strukturalnych już teraz płynie dla MŚP pomoc w wysokości około 70 mld EUR za okres 2007-2013.

Z okazji konferencji dotyczącej europejskiego wsparcia dla MŚP na lata 2014-2020, która odbyła się w Brukseli, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej i komisarz ds. przemysłu i przedsiębiorczości, **Antonio Tajani** oraz komisarz ds. polityki regionalnej, **Johannes Hahn** powiedzieli: „Jednolity portal dotyczący finansowania unijnego pomoże MŚP w łatwym i szybkim znalezieniu tak im potrzebnych środków finansowych. Jednym z głównych priorytetów Komisji jest uproszczenie i ograniczenie przeszkód, z którymi borykają się przedsiębiorcy. Włączenie funduszy strukturalnych UE do jednolitego portalu stanowi kamień milowy w ramach tego procesu. W tym samym czasie pragnę, pragniemy jednocześnie zachęcić państwa członkowskie i regiony do wykorzystywania instrumentów finansowych UE, ponieważ mogą one zwiększyć efekt polityki spójności. One właśnie są katalizatorami kluczowych inwestycji stanowiących konieczny bodziec dla rozwoju gospodarki europejskiej i tworzenia nowych miejsc pracy”.

- **Informacje na temat dostępnych instrumentów finansowych UE**

Instrumenty finansowe UE przeznaczone dla MŚP, wchodzące w skład portalu, to: Program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP), instrument mikrofinansowy Progress, instrument podziału ryzyka (7PR), pożyczki EBI dla MŚP, a od teraz także krajowe i regionalne programy operacyjne wdrażające cele polityki spójności w poszczególnych państwach członkowskich.

- **Przystępny portal internetowy dla MŚP**

Jednolity portal zawiera szczegółowe informacje dla MŚP o tym, jak ubiegać się o wspierane przez UE finansowanie za pośrednictwem jednego z około 1000 banków lub innych instytucji finansowych.

Jednolity portal umożliwi przedsiębiorcom i firmom znalezienie najodpowiedniejszego finansowania dostosowanego do ich konkretnych potrzeb finansowych wynikających np. z wielkości przedsiębiorstwa, rodzaju finansowania i celów inwestycyjnych. Portal jest dostępny w różnych językach UE dla wszystkich państw członkowskich UE oraz krajów kandydujących.

- **Dostęp do finansowania w regionach to klucz do powrotu na ścieżkę wzrostu**

Instrumenty finansowe zyskały w latach 2007-2013 na znaczeniu jako istotne narzędzia realizacji polityki spójności UE. Pod koniec 2011 r. inwestycje w przedsiębiorstwa objęły już kwotę wynoszącą ponad 3,6 mld EUR dystrybuowaną za pośrednictwem 68 tys. produktów finansowych obejmujących pożyczki, gwarancje, kapitał podwyższonego ryzyka/udziały kapitałowe i inne produkty finansowe.

Do końca 2011 r. we wszystkich 25 państwach członkowskich oraz w jednym regionie współpracy transgranicznej utworzono ogółem 484 konkretnych funduszy dla przedsiębiorstw (pożyczki, gwarancje, kapitał podwyższonego ryzyka/udziały kapitałowe i inne). W całym okresie obejmującym lata 2007-2014 na wsparcie dla MŚP przeznaczono 69,7 mld EUR z EFRR i EFS. Jeśli uwzględnić współfinansowanie krajowe, to kwota ta zwiększy się do przynajmniej 95,4 mld EUR. Do końca grudnia 2012 roku w ramach instrumentów finansowych Programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP) uruchomiono prawie 13 mld EUR w postaci gwarancji oraz ponad 2,3 mld EUR w postaci kapitału podwyższonego ryzyka. Z programu tego skorzystało już ponad 220 tys. MŚP w całej Europie. Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej Antonio Tajani zwrócił się o zwiększenie o 19 mln EUR budżetu na instrumenty finansowe CIP, aby pomóc MŚP, które mają trudności w dostępie do finansowania.

- **Dodatkowe informacje**

Europejski przegląd małych przedsiębiorstw (European Small Business Finance Outlook):

http://www.eif.org/news_centre/publications/EIF_Working_Paper_2013_18.htm

11. TRANSPORT - eCall: automatyczny system wzywania pomocy w razie wypadków drogowych obowiązkowy w samochodach od 2015 r.

Aby złagodzić skutki poważnych wypadków samochodowych w całej UE, Komisja Europejska przyjęła 13 czerwca 2013 r. dwa wnioski, dzięki którym od października 2015 r.

samochody będą automatycznie łączyć się ze służbami ratowniczymi w przypadku poważnego wypadku drogowego. System eCall automatycznie wybiera 112 – wspólny europejski numer alarmowy — w razie poważnego wypadku. System powiadamia służby ratownicze o lokalizacji pojazdu, nawet jeśli kierowca jest nieprzytomny lub nie jest w stanie zadzwonić po pomoc. Szacuje się, że rocznie system ten może uratować życie nawet 2500 ludzi.

Na mocy zaproponowanych przepisów od października 2015 r. wszystkie nowe modele samochodów osobowych i lekkich samochodów dostawczych będą wyposażone w system eCall, a w punktach przyjmowania zgłoszeń o wypadkach dostępna będzie infrastruktura niezbędna do właściwej obsługi zgłoszeń eCall, co zapewni kompatybilność, interoperacyjność i ciągłość usługi eCall w całej UE.

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej **Siim Kallas**, który odpowiada za transport, powiedział: „Przedstawione dzisiaj wnioski stanowią ważny etap procesu zwiększania bezpieczeństwa na drogach w UE. W ubiegłym roku na drogach w UE zginęło 28 000 osób, a 1,5 mln zostało rannych. Aby uratować ofiary wypadków, liczy się każda minuta. Technologia eCall ma ogromne możliwości pod względem ratowania życia ofiarom wypadków, ponieważ znacznie skraca czas interwencji służb ratowniczych w całej UE.”

Antonio Tajani, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej i komisarz ds. przemysłu i przedsiębiorczości, powiedział: „Wdrożenie interoperacyjnego systemu eCall w całej Europie jest ważnym krokiem w kierunku zwiększenia bezpieczeństwa na drogach. Obywatele UE mogą mieć pewność, że dzięki temu ratującemu życie systemowi zmniejszy się liczba ofiar śmiertelnych i rannych w wypadkach drogowych. Jest to również ważny krok naprzód, dzięki któremu nasze samochody będą bardziej inteligentne i zwiększą naszą konkurencyjność.”

Neelie Kroes, wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej odpowiedzialna za agendę cyfrową, powiedziała: „Wprowadzenie usługi eCall na terenie całej UE to duży krok naprzód w dziedzinie bezpieczeństwa ruchu drogowego. W razie wypadku lepiej jest uzyskać automatyczne połączenie ze służbami ratowniczymi niż być zdanym na samego siebie. W takich sytuacjach widzimy prawdziwą wartość technologii informacyjno-komunikacyjnych”.

- **Korzyści wynikające z wprowadzenia systemu eCall**

Dane otrzymywane przez system eCall umożliwią służbom ratowniczym szybsze udzielanie pomocy kierowcom i pasażerom pojazdów, a co za tym idzie, zmniejszenie liczby ofiar

śmiertelnych i szybsze zajęcie się rannymi. Szacuje się, że system eCall może skrócić czas reakcji służb ratowniczych o 40 % na obszarach miejskich i o 50 % na obszarach wiejskich, ratując w ten sposób życie nawet 2500 osób rocznie.

Oprócz zwiększenia bezpieczeństwa drogowego system eCall będzie miał również znaczący wpływ na zmniejszenie zagęszczenia ruchu powodowanego przez wypadki drogowe i ograniczy liczbę wypadków wtórnych, których przyczyną jest brak zabezpieczeń miejsc wypadków. Korzyści odniesie również przemysł, a zwłaszcza liczne przedsiębiorstwa, które będą dostarczać technologie, komponenty i usługi wykorzystywane w ramach systemu eCall, w tym systemy pokładowe, usługi z zakresu bezprzewodowej transmisji danych i systemy punktów przyjmowania zgłoszeń o wypadkach. Ponadto oczekuje się, że urządzenia pokładowe zainstalowane w pojazdach na potrzeby systemu eCall można będzie wykorzystać w celu uruchomienia dodatkowych usług o wartości dodanej (np. usług umożliwiających odszukiwanie skradzionych samochodów).

- **Jak działa system eCall**

System eCall uruchamia się w sposób automatyczny, niezwłocznie po zarejestrowaniu poważnego zderzenia przez czujniki zamontowane w pojeździe. Po jego włączeniu system wybiera europejski numer alarmowy 112, nawiązuje połączenie telefoniczne z odpowiednim punktem przyjmowania zgłoszeń o wypadkach oraz przekazuje służbom ratowniczym informacje dotyczące wypadku, w tym momentu zdarzenia, dokładnej lokalizacji rozbitego pojazdu, a także kierunku podróży (co ma szczególne znaczenie na autostradach oraz w tunelach). Połączenie eCall może być również aktywowane ręcznie poprzez naciśnięcie przycisku w samochodzie, na przykład przez świadka poważnego wypadku.

- **Wnioski dotyczące przepisów prawnych mających na celu obowiązkowe wprowadzenie systemu eCall**

Komisja przedstawiła dwa akty prawne, które mają pomóc w stworzeniu i wdrożeniu systemu:

- rozporządzenie w sprawie wymagań dotyczących homologacji typu na potrzeby wdrożenia systemu pokładowego eCall (zmieniające powiązaną dyrektywę 2007/46/WE) — zapewniające przystosowanie pojazdów do systemu eCall; oraz
- decyzję w sprawie wdrożenia interoperacyjnej usługi eCall w całej UE — zapewniającą przystosowanie infrastruktury publicznej do systemu eCall.

Przedstawienie tych wniosków przez Komisję stanowi ostatni z trzech etapów procesu legislacyjnego mającego na celu obowiązkowe wprowadzenie systemu eCall w całej UE. Komisja wezwała uprzednio do dobrowolnego wprowadzenia systemu eCall w całej Europie do 2009 r., lecz proces ten następował bardzo powoli.

- **Dalsze działania**

Po przyjęciu przedstawionych wniosków przez Radę i Parlament, Komisja podejmie działania mające na celu zapewnienie w pełni operacyjnego systemu eCall w całej UE (jak również w Islandii, Norwegii i Szwajcarii) do roku 2015.

Wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wymagań dotyczących homologacji typu na potrzeby wdrożenia systemu pokładowego eCall COM (2013) 316 final:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0316:FIN:PL:PDF>

Wniosek dotyczący decyzji w sprawie wdrożenia interoperacyjnej usługi eCall w całej UE COM (2013) 315 final:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0315:FIN:PL:PDF>

12. TRANSPORT - Europejskie porty: ogólnoeuropejski dialog społeczny pomiędzy pracownikami portowymi a pracodawcami

Komisja Europejska z zadowoleniem przyjęła inaugurację w dniu 19 czerwca 2013 r. nowego komitetu na rzecz dialogu społecznego w sektorze portowym, w którego skład wchodzi organy zarządzające portami, operatorzy terminali, pracownicy zatrudnieni przy rozładunku statków i inni pracownicy portowi z całej UE. W europejskich portach zatrudnionych jest 1,5 mln pracowników, zaś drugie tyle pracuje na stanowiskach pośrednio z nimi powiązanych w 22 nadmorskich państwach członkowskich UE. Nowy komitet zbada wyzwania stojące przed branżą portową i przyczyni się do jej długofalowego sukcesu. Porty stanowią nie tylko siłę napędową rozwoju gospodarczego i źródło dobrobytu - więcej statków handlowych, pasażerskich i promów w naszych portach oznacza także więcej miejsc pracy i nowych możliwości.

Siim Kallas, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za transport, powiedział: „Europejskie porty mają ogromny potencjał tworzenia nowych miejsc pracy wysokiej jakości, przyciągania inwestorów i przyczyniania się do wzrostu gospodarczego. W połączeniu z wytycznymi transeuropejskich sieci transportowych i instrumentem „Łącząc

Europę”, które zostały zatwierdzone przez Parlament i Radę, zaproponowane przeze mnie 23 maja ramy prawne uprosczą procedury, ułatwią dostęp do usług portowych i przyciągną inwestorów. Niezbędne jest jednak także podniesienie kwalifikacji pracowników portowych i modernizacja ich miejsc pracy, w czym pomóc ma społeczny dialog.”

László Andor, unijny komisarz ds. zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego, powiedział: „Jeśli mamy wyjść z kryzysu, zachowując korzyści płynące z europejskiego modelu społecznego i społecznej spójności, potrzebujemy wzmocnienia roli partnerów społecznych na wszystkich szczeblach. Debata dotycząca portów w ramach komitetu na rzecz dialogu społecznego pozwoli podnieść jakość życia zawodowego pracowników portowych, m.in. poprzez poprawę BHP i warunków pracy. Zaangażowanie partnerów społecznych w reformy rządowe ma kluczowe znaczenie, szczególnie w kontekście modernizacji infrastruktury portowej i cięć budżetowych”.

Inauguracyjne posiedzenie nowopowstałego komitetu odbyło się w dniu 19 czerwca br. w Brukseli. Skupia on Europejską Organizację Portów Morskich, Europejską Federację Prywatnych Operatorów Portowych, Europejską Federację Pracowników Transportu oraz europejski oddział Koordynacji Pracowników Portowych, reprezentujące pracowników zatrudnionych przy rozładunku statków i pozostałych pracowników portowych.

- **Kontekst**

Program pracy komitetu na najbliższe lata odzwierciedla zaangażowanie partnerów społecznych w poszukiwanie wspólnych odpowiedzi na zagadnienia takie jak: szkolenie i kwalifikacje, atrakcyjność dla młodych pracowników, BHP oraz promocja zatrudnienia kobiet.

23 maja 2013 r. Komisja przedstawiła Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek ustawodawczy dotyczący modernizacji usług portowych i przyciągania inwestorów do portów UE. W obecnej trudnej sytuacji gospodarczej porty i logistyka morska przewyżają oznaki kryzysu, wspomagając handel i eksport UE, jak również przyczyniając się do zwiększenia konkurencyjności europejskiego przemysłu.

Na przestrzeni kolejnych 15-20 lat europejskie porty staną przed wyzwaniem nasilającego się ruchu, potrzeby adaptacji do nowych generacji oddawanych do użytku statków, nowych trendów w handlu surowcami energetycznymi, takimi jak gaz i biomasa, a także nowych

złożonych zagadnień logistycznych związanych z funkcjonowaniem terminali i połączeniem portów z własnym zapleczem.

Prognozowany wzrost przyczyni się do stworzenia wielu nowych miejsc pracy, szczególnie dla młodych pracowników. Rozwój technologii stwarza jednak nowe wymogi szkoleniowe. Zwiększające się zapotrzebowanie na szkolenia techniczne połączone będzie z silniejszym zorientowaniem na technologie informatyczne stosowane w obsłudze ładunku i logistykę wewnątrz portów. Nowe wymagania mogą jednocześnie zmienić warunki pracy i stworzyć nowe rodzaje ryzyka i zagrożeń dla pracowników.

W ramach planu działania dołączonego do wniosku ustawodawczego Komisji, zobowiązała się ona dostarczyć wsparcie techniczne i administracyjne dla dialogu społecznego, aby znaleźć rozwiązanie dla opisanych powyżej wspólnych wyzwań.

Europejski dialog społeczny to dyskusje, konsultacje, negocjacje i wspólne działania, w których udział biorą organizacje reprezentujące obie strony przemysłu (pracodawców i pracowników). Stanowi on część europejskiego modelu społecznego i został on uznany za narzędzie dobrych rządów i pomocniczości na płaszczyźnie społecznej. Sprawdził się on także jako instrument społecznej odporności, pomagający złagodzić negatywne skutki społeczne recesji i kryzysu.

- **Więcej informacji**

Europejski dialog społeczny: <http://ec.europa.eu/socialdialogue>

Europejskie porty – siła napędowa wzrostu gospodarczego:

http://ec.europa.eu/transport/modes/maritime/infographics_en.htm

Bezpłatny biuletyn informacyjny Komisji Europejskiej na temat zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego: <http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

13. TRANSPORT - Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej rozpoczyna nową kampanię informacyjną dotyczącą praw pasażerów

Urlopowicze podróżujący tego lata po UE będą po raz pierwszy chronieni całym arsenałem praw pasażerów, niezależnie od tego, czy podróżują samolotem czy koleją, a — co jest novum — również statkiem, autobusem i autokarem. Badania pokazują, że dwie trzecie pasażerów nie są świadome swoich praw. Dlatego też Komisja 25 czerwca rozpoczęła nową

kampanię mającą na celu poinformowanie jak największej liczby osób mających zamiar podróżować tego lata o przysługujących im prawach oraz o sposobach ich ewentualnego dochodzenia.

W dniach 25–28 czerwca w Brukseli, Atenach-Pireusie i Sofii odbyły się imprezy inicjujące kampanię, a w Warszawie został zorganizowany dzień informacyjny poświęcony prawom pasażerów.

Siim Kallas, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za mobilność i transport, powiedział: „Dla milionów Europejczyków wakacje to czas zasłużonego wypoczynku i większość z nich będzie podróżować bez najmniejszego problemu. Czasem jednak sprawy skomplikują się. Tego lata po raz pierwszy turyści mogą podróżować po Europie — od Londynu po Lizbonę czy Lublanę — ze świadomością, że są chronieni przez prawa pasażerów na mocy przepisów unijnych, niezależnie od tego gdzie i jak podróżują. Podróżni muszą jednak znać swoje prawa, żeby móc z nich skorzystać. Ta kampania dostarczy im więcej informacji”.

- **Rozpoczęcie kampanii**

W ramach nowej dwuletniej kampanii na lotniskach, w portach, na dworcach autobusowych i kolejowych w całej Europie rozwieszone zostały przyciągające uwagę plakaty. We wszystkich językach UE dostępne też będą ulotki i informacje w internecie. Nowa kampania bazuje na poprzedniej inicjatywie i ma na celu w szczególności uświadomienie pasażerom praw przysługujących im podczas podróży transportem wodnym oraz autobusem lub autokarem.

Prawa pasażerów podróżujących transportem wodnym:

<http://ec.europa.eu/transport/passenger-rights/pl/29-other-modes-2.html>

Prawa pasażerów podróżujących autobusem lub autokarem:

<http://ec.europa.eu/transport/passenger-rights/pl/29-other-modes-3.html>

- **Po co ta nowa kampania?**

- 59 proc. osób podróżujących samolotem w UE nie zna swoich praw podczas podróży, 34 proc. je zna, a 7 proc. nie ma na ten temat zdania^[2].

^[2] Sprawozdanie Eurobarometru dotyczące praw pasażerów transportu lotniczego (2009 r.).

- 66 proc. obywateli UE nie zna swoich praw umownych przy zakupie biletu na przejazd, a 34 proc. je zna^[3].
- Jeden na sześciu Europejczyków jest niepełnosprawny. Oprócz tego, ogólny trend starzenia się populacji europejskiej będzie źródłem stałego wzrostu liczby pasażerów potrzebujących szczególnej pomocy ze względu na niepełnosprawność lub ograniczoną sprawność ruchową. Jednym z celów przepisów dotyczących praw pasażerów jest stworzenie osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej sprawności ruchowej takich samych możliwości podróżowania jak pozostałym obywatelom.
- UE jest pierwszym obszarem na świecie z pełnym katalogiem praw pasażerów obowiązujących we wszystkich rodzajach transportu (lotniczym, kolejowym, wodnym, autobusowym i autokarowym). Obywatele muszą być lepiej poinformowani o przysługujących im teraz na mocy przepisów unijnych prawach.

- **W jaki sposób można uzyskać informacje na temat praw pasażerów?**

Uruchomiono stronę internetową kampanii obejmującą wszystkie rodzaje transportu. Strona ta jest dostępna we wszystkich urzędowych językach UE:

<http://ec.europa.eu/transport/passenger-rights/pl/index.html>

Filmy i plakaty dotyczące kampanii

<http://ec.europa.eu/transport/passenger-rights/pl/32-campaign.html>.

Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/transport/passengers/index_en.htm.

Dostępna jest także aplikacja na urządzenie mobilne obejmująca wszystkie rodzaje transportu i cztery platformy mobilne: Apple iPhone oraz iPad, Google Android, RIM Blackberry oraz Microsoft Windows Phone 7. Aplikacja jest dostępna w 22 językach UE. Aplikacja wyjaśnia prawa pasażera w razie wystąpienia każdego potencjalnego problemu oraz udziela informacji, z kim należy się kontaktować w celu złożenia skargi.

Jest możliwość pobrania aplikacji dotyczącej praw pasażerów dostępnej na wszystkich platformach: <http://ec.europa.eu/transport/passenger-rights/pl/mobile.html>

14. TRANSPORT I ŚRODOWISKO- Transport morski: pierwszy krok na drodze do redukcji emisji

^[3] Sprawozdanie Eurobarometru dotyczące praw pasażerów transportu lotniczego (2009 r.)

W dniu 28 czerwca 2013 r. Komisja Europejska poczyniła pierwszy krok na drodze do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych z sektora transportu morskiego. Przedstawiła ona wniosek ustawodawczy, w którym wymaga, aby właściciele dużych statków korzystających z portów w UE monitorowali roczne emisji dwutlenku węgla (CO₂) ze statków i sporządzali sprawozdania. Ponadto Komisja opublikowała komunikat, w którym przedstawiła swoją strategię zajęcia się kwestią emisji i ich ograniczenia, najlepiej poprzez działania na poziomie globalnym.

Unijna komisarz ds. działań w dziedzinie klimatu, **Connie Hedegaard**, stwierdziła: „Wyznaczamy dziś kurs ku zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych w sektorze morskim. Unijny system monitorowania przyniesie korzyści środowiskowe i gospodarcze dla sektora żeglugi morskiej poprzez zwiększenie przejrzystości w zakresie emisji i stworzenie zachęt dla właścicieli statków do ich ograniczania. Inicjatywa ta jest w pełni zgodna z najnowszymi wnioskami w sprawie globalnych norm w zakresie zużycia paliwa i środków rynkowych omawianych w ramach Międzynarodowej Organizacji Morskiej. Rzetelny system monitorowania, sprawozdawczości i weryfikacji emisji jest podstawowym warunkiem wstępnym dla rozpoczęcia w Europie i na świecie merytorycznych dyskusji na temat celów redukcji w tym sektorze”.

Siim Kallas, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za mobilność i transport, powiedział: „Zdajemy sobie sprawę, że żegluga musi przyczynić się do działania na rzecz zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, najlepiej za pośrednictwem globalnych środków, które są najbardziej skuteczne w kategoriach gospodarczych i środowiskowych. W przypadku sektora globalnego, takiego jak transport morski, cel ten można osiągnąć najlepiej poprzez Międzynarodową Organizację Morską. Na podstawie przedstawionego dziś zarysu polityki Unia wraz ze światowymi partnerami będzie kontynuować działania w celu wypracowania kompleksowego międzynarodowego rozwiązania. Przedstawiony dziś wniosek stanowi istotny wkład w wysiłki Międzynarodowej Organizacji Morskiej na rzecz ograniczenia zużycia paliw i zwiększenia efektywności paliwowej statków za pomocą szeregu instrumentów, w tym środków technicznych i rynkowych”.

- **Nacisk na emisje z dużych statków**

Wniosek¹ ma na celu stworzenie ogólnounijnych ram prawnych dla gromadzenia i publikowania zweryfikowanych rocznych danych dotyczących emisji CO₂ ze wszystkich dużych statków (ponad 5 000 ton brutto), które korzystają z portów UE, niezależnie od tego, gdzie statki te są zarejestrowane.

Właściciele statków będą mieli obowiązek monitorowania i sporządzania sprawozdań dotyczących zweryfikowanej ilości CO₂ emitowanego przez ich duże statki podczas rejsów do portów UE, z takich portów i między takimi portami. Właściciele będą również zobowiązani do dostarczenia innych określonych informacji, takich jak dane niezbędne dla obliczenia efektywności energetycznej statków.

Na pokładzie statków będzie musiał się znajdować dokument zgodności wydany przez niezależnego weryfikatora, a wymóg ten będzie podlegać kontroli przez organy państw członkowskich.

Proponuje się, aby przepisy miały zastosowanie od dnia 1 stycznia 2018 r.

- **W kierunku globalnego systemu**

Europejski system ma stać się elementem systemu światowego. Proponowane przepisy mają na celu stopniowe określenie światowych norm efektywności energetycznej dla eksploatowanych już statków, zgodnie z propozycją Stanów Zjednoczonych popartą przez innych członków Międzynarodowej Organizacji Morskiej. Przepisy UE zostałyby dostosowane do norm światowych w przypadku ustanowienia globalnego systemu.

- **Ograniczenie obciążeń administracyjnych do minimum**

Wniosek Komisji ma na celu zminimalizowanie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw poprzez wykorzystanie przepisów dotyczących istniejących dokumentów i wyposażenia znajdującego się na statkach. Przedsiębiorstwa będą mogły wybrać metodykę monitorowania.

- **Mniejsze emisje i koszty**

¹ Wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji dwutlenku węgla z transportu morskiego

Z dokonanej przez Komisję oceny skutków wynika, że określony we wniosku ogólnounijny system monitorowania, raportowania i weryfikacji (MRV) powinien doprowadzić do ograniczenia emisji CO₂ z rejsów objętych zakresem rozporządzenia nawet o 2 proc. w stosunku do sytuacji bez zmian. System spowoduje także ograniczenie kosztów netto dla właścicieli nawet o 1,2 mld euro rocznie w 2030 r.

Ponadto pozwoli on uzyskać przydatne informacje na temat wydajności poszczególnych statków, związanych z nimi kosztów operacyjnych i ewentualnej ceny odsprzedaży. Będzie to korzystne dla właścicieli statków, którzy będą lepiej przygotowani do podejmowania decyzji dotyczących poważnych inwestycji oraz uzyskania odpowiednich środków finansowych.

- **Dalsze kroki**

Wniosek będzie teraz przedmiotem obrad w Parlamencie Europejskim i Radzie, których zgoda jest potrzebna, aby rozporządzenie weszło w życie.

- **Kontekst**

Emisje z międzynarodowego transportu morskiego odpowiadają obecnie za 3 proc. światowych emisji gazów cieplarnianych (GHG) i 4 proc. emisji gazów cieplarnianych w UE. Jeżeli nie zostaną podjęte żadne działania, w przyszłości emisje znacznie wzrosną ze względu na oczekiwany wzrost obrotów handlowych między kontynentami. Taki wzrost zakłóciłby wysiłki podejmowane w innych sektorach w celu zmniejszenia ogólnej emisji gazów cieplarnianych w UE.

15. RYNEK WEWNĘTRZNY - Nowa kategoria funduszy kapitałowych upraszcza inwestycje długoterminowe

W dniu 26 czerwiec 2013 r. Komisja Europejska przedstawiła ramy dla nowej kategorii funduszy inwestycyjnych zaprojektowanych z myślą o inwestorach, którzy chcą długoterminowo inwestować środki pieniężne w przedsiębiorstwa i projekty. Te prywatne europejskie długoterminowe fundusze inwestycyjne (European Long-Term Investment Funds, ELTIF) inwestowałyby wyłącznie w przedsiębiorstwa, które potrzebują środków przekazywanych na dłuższe okresy czasu. Propozycja zostanie przedstawiona szefom państw i rządów podczas zbliżającego się posiedzenia Rady Europejskiej (27-28 czerwca), w którego porządku obrad znalazła się kwestia długoterminowego finansowania gospodarki realnej.

Nowe fundusze byłyby dostępne dla wszystkich rodzajów inwestorów w całej Europie pod warunkiem spełnienia określonych wymogów ustanowionych w unijnych przepisach. Wymogi te dotyczą rodzajów długoterminowych aktywów i przedsiębiorstw, w które mogą inwestować fundusze ELTIF (np. projekty w zakresie infrastruktury, transportu i zrównoważonej energii), sposobów dywersyfikacji inwestycji w celu ograniczenia ryzyka oraz informacji, które muszą być udostępniane inwestorom. Aby zapewnić odpowiednią ochronę inwestorów, każdy podmiot zarządzający ELTIF musiałby ponadto spełniać wszystkie rygorystyczne wymogi dyrektywy dotyczącej zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

Komisarz ds. rynku wewnętrznego i usług **Michel Barnier** powiedział: „Musimy zagwarantować długofalowe finansowanie europejskiej gospodarki realnej. Obecnie możliwości finansowania są często ograniczone, a nawet jeśli środki są dostępne, to są w zbyt dużym stopniu wykorzystywane do celów krótkoterminowych. Europejski długoterminowy fundusz inwestycyjny to instrument, który umożliwi inwestorom profesjonalnym i osobom prywatnym długoterminowe inwestowanie w europejskie spółki nienotowane na giełdzie oraz w długoterminowe aktywa, takie jak nieruchomości i projekty w zakresie infrastruktury. Zapewnienie dostępu do ELTIF wszystkim kategoriom inwestorów w całej Unii Europejskiej ma zasadnicze znaczenie dla maksymalnego zwiększenia zasobów kapitału dostępnego dla europejskich przedsiębiorstw. Mam nadzieję, że zaproponowany nowy unijny instrument inwestycyjny pozyska zaufanie zarówno inwestorów, jak i przedsiębiorstw”.

Zgodnie z propozycją fundusze ELTIF musiałby być zgodne z szeregiem wspólnych przepisów gwarantujących, że:

- zawsze posiadają depozytariusza odpowiedzialnego za bezpieczne przechowywanie aktywów,
- spełniają wymogi dotyczące dywersyfikacji aktywów, aby zapobiec lokowaniu zbyt dużych sum w jednym składniku aktywów,
- instrumenty pochodne wykorzystują tylko w celu zarządzania ryzykiem walutowym w odniesieniu do aktywów będących w ich posiadaniu, a nie do spekulacji,
- oraz przestrzegają ograniczeń dotyczących wysokości zaciąganych kredytów.

ELTIF inwestowałyby w aktywa niepłynne, których kupno i sprzedaż są trudne. Ponadto przedsiębiorstwa muszą mieć pewność, że środki, które w nie zainwestowano, pozostaną do ich dyspozycji tak długo, jak będą potrzebne, zgodnie z ustaleniami z inwestorami. Rozwiązanie to nie może skutecznie funkcjonować, jeżeli inwestorzy mają możliwość

wycofania swoich pieniędzy w dowolnym momencie. W związku z tym inwestorzy nie będą mieli możliwości wycofania pieniędzy przed ustalonym momentem zakończenia inwestycji (może to być nawet termin dziesięciu lat lub więcej od zainwestowania środków finansowych). Moment ten musi być jasno określony z góry. W zamian za swoją cierpliwość inwestorzy korzystaliby ze stałego strumienia przychodów generowanych z kapitału inwestycyjnego i ewentualnie otrzymaliby premię z tytułu braku płynności.

- **Kontekst**

Przedstawiony środek został zapowiedziany przez Komisję w komunikacie w sprawie Aktu o jednolitym rynku II w październiku 2012 r. oraz w zielonej księdze dotyczącej długoterminowego finansowania gospodarki europejskiej.

Komisja prowadziła szeroko zakrojone bezpośrednie konsultacje i dyskusje z wieloma organizacjami, a także pisemne konsultacje społeczne w sprawie zarządzania inwestycjami. Dodatkowe konsultacje przeprowadzono za pośrednictwem pisemnego kwestionariusza adresowanego do wybranych uczestników rynku, w oparciu o informacje na temat długoterminowych inwestycji uzyskane w ramach konsultacji publicznych. Ocena skutków została zakończona w 2013 r. W jej ramach rozważono różne warianty strategiczne mające na celu zmaksymalizowanie długoterminowego finansowania przy jednoczesnym zapewnieniu solidnej ochrony inwestorów.

ELTIF są dostosowane do potrzeb inwestorów instytucjonalnych i prywatnych, którzy są gotowi na zainwestowanie swoich pieniędzy w aktywa długoterminowe, takie jak projekty w zakresie infrastruktury, w zamian za stały dochód. Oczekuje się, że szczególnie zainteresowane ELTIF będą fundusze emerytalne i zakłady ubezpieczeń, a także inwestorzy prywatni, którzy mogą sobie pozwolić na długoterminowe rozdysponowanie części swoich oszczędności.

- **Dodatkowe informacje:**

Dyrektywa w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:174:0001:0073:PL:PDF>

16. RYNEK WEWNĘTRZNY - Fakturowanie elektroniczne w zamówieniach publicznych

Komisja Europejska przedstawiła 26 czerwca 2013 r. projekt dyrektywy w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych, któremu towarzyszy komunikat zawierający koncepcję pełnej cyfryzacji procedury zamówień publicznych, tzw. kompleksowy system e-zamówień.

E-fakturowanie jest ważnym krokiem w kierunku elektronicznego obiegu dokumentów w administracji publicznej (e-administracji) w Europie — jednego z priorytetów agendy cyfrowej — i może przynieść znaczące korzyści zarówno dla gospodarki, jak i środowiska. Komisja szacuje, że przyjęcie fakturowania elektronicznego w dziedzinie zamówień publicznych w całej UE mogłoby przynieść oszczędności w wysokości 2,3 mld euro.

Michel Barnier, komisarz ds. rynku wewnętrznego i usług, stwierdził: „Zapewnienie, aby organy administracji publicznej w UE były nowoczesne i wydajne jest jednym z priorytetów Komisji Europejskiej. Przejście na system e-zamówień, a w szczególności na fakturowanie elektroniczne, może przynieść znaczne oszczędności oraz ułatwić funkcjonowanie zarówno rządowi, jak i tysiącom przedsiębiorstw działających na rynku wewnętrznym. Przejście z dokumentów papierowych na w pełni zautomatyzowane fakturowanie może obniżyć koszty wystawienia faktury z 30-50 euro do 1 euro. Jest to dobry sposób na uzyskanie tak potrzebnych w obecnej sytuacji gospodarczej oszczędności. Z uwagi na to, że sektor publiczny jest największym płatnikiem w UE, powinien odgrywać wiodącą rolę w promowaniu fakturowania elektronicznego.”

- **Główne elementy inicjatywy:**

- **E-fakturowanie**

W projekcie dyrektywy w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych proponuje się ustanowienie europejskiej normy w zakresie e-fakturowania, która ma poprawić interoperacyjność między różnymi, głównie krajowymi, systemami e-fakturowania.

Dyrektywa ma na celu wyeliminowanie niepewności prawnej, nadmiernej złożoności, a także dodatkowych kosztów operacyjnych, jakie ponoszą podmioty gospodarcze, które muszą obecnie stosować różne faktury elektroniczne w poszczególnych państwach członkowskich. Nowa dyrektywa przyczyni się również do zwiększenia stosowania e-fakturowania w Europie, które utrzymuje się na bardzo niskim poziomie i stanowi jedynie 4-15 proc. ogółu wystawianych faktur.

- **Kompleksowy system e-zamówień**

Komunikat w sprawie kompleksowego systemu e-zamówień umiejscawia projekt dyrektywy w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych w szerszym kontekście i przedstawia wizję Komisji dotyczącą cyfryzacji procedur zamówień publicznych. W komunikacie przedstawiono aktualny stan wdrażania e-zamówień i e-fakturowania w całej UE oraz określono obszary, w których należy podjąć działania mające na celu przejście na kompleksowy system e-zamówień:

- a) sprawienie, aby fakturowanie elektroniczne w dziedzinie zamówień publicznych stało się regułą, a nie wyjątkiem;
- b) dokonanie postępów w pracach nad opracowywaniem norm;
- c) opracowanie krajowych strategii dotyczących kompleksowego systemu e-zamówień;
- d) wymianę sprawdzonych rozwiązań.

Komunikat będzie stanowić podstawę ewentualnych przyszłych inicjatyw dotyczących dalszej cyfryzacji procedur zamówień publicznych.

- **Kontekst:**

W europejskiej agendzie cyfrowej, jednym z filarów strategii „Europa 2020”, wskazuje się na administrację elektroniczną oraz jednolity rynek cyfrowy jako zasadnicze elementy nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarki UE. W tym kontekście Komisja podjęła szeroko zakrojone działania mające na celu cyfryzację zamówień publicznych w UE. Pod koniec 2011 r., w ramach modernizacji ram prawnych dotyczących zamówień publicznych, Komisja zaproponowała wprowadzenie w całej UE wymogu stosowania elektronicznych ogłoszeń, wymogu zapewniania elektronicznego dostępu do dokumentów specyfikujących zamówienie oraz wymogu elektronicznego składania ofert. Negocjacje w sprawie przeglądu przepisów dotyczących zamówień publicznych są w fazie końcowej.

W kwietniu 2012 r. opublikowany został komunikat „Strategia na rzecz e-zamówień”, w którym przedstawiono strategię przejścia na system e-zamówień. W 2010 r. Komisja opublikowała komunikat zatytułowany „Czerpanie korzyści z fakturowania elektronicznego w Europie”, w którym wezwano państwa członkowskie do przyjęcia e-fakturowania oraz rozwiązania problemów wynikających z braku interoperacyjności między już funkcjonującymi systemami e-fakturowania. W komunikacie zaapelowano, aby fakturowanie elektroniczne stało się standardową metodą fakturowania do 2020 r. W 2012 r. Rada Europejska wezwała do podjęcia środków mających na celu promowanie e-fakturowania, a Parlament Europejski zwrócił się o wprowadzenie wymogu fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych do 2016 r. W wyniku tych apeli i w związku z korzyściami, jakie oferuje e-fakturowanie, w październiku 2012 r. w Akcie o jednolitym rynku II stwierdzono,

że wniosek w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych jest jednym z dwunastu priorytetowych działań.

Zarządzanie zamówieniami publicznymi ma zasadnicze znaczenie w obecnym kontekście konsolidacji budżetowej. Z uwagi na to, że wydatki publiczne na towary, roboty budowlane i usługi stanowią 19 % PKB Unii Europejskiej, zarządzanie nimi w sposób bardziej efektywny może w znacznym stopniu przyczynić się do poprawy ogólnej efektywności wydatków publicznych. Skuteczna administracja publiczna jest zasadniczym elementem konkurencyjności gospodarki UE. W opracowywanej przez Komisję rocznej analizie wzrostu gospodarczego z 2012 i 2013 r. modernizację administracji publicznej uznano za jeden z pięciu priorytetów. Do pobudzenia wzrostu doprowadzą: reforma systemu zamówień publicznych, cyfryzacja administracji publicznej, zmniejszenie obciążenia administracyjnego i zwiększenie przejrzystości.

Przejście na kompleksowy system e-zamówień może przynieść powyższe korzyści i wiele innych: może doprowadzić do znacznych oszczędności i uproszczenia formalności dla podmiotów na rynku, pobudzić innowacje i zachęcić do zastanowienia się nad reformą niektórych obszarów administracji publicznej. Może także ułatwić udział MŚP w zamówieniach publicznych poprzez zmniejszenie obciążeń administracyjnych, zwiększenie przejrzystości w odniesieniu do szans na rynku oraz obniżenie kosztów uczestnictwa.

- **Dalsze działania**

Wniosek Komisji w sprawie fakturowania elektronicznego zostanie przekazany Radzie Ministrów i Parlamentowi Europejskiemu do przyjęcia.

Dalsze informacje dotyczące udzielania zamówień publicznych w UE dostępne są pod następującym adresem internetowym:

http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/index_en.htm

http://ec.europa.eu/internal_market/payments/einvoicing/index_en.htm

17. PODATKI - Zwalczanie uchylania się od opodatkowania: Komisja proponuje wprowadzenie jak najszerszego zakresu automatycznej wymiany informacji w UE

Komisja zaproponowała 12 czerwca 2013 r. rozszerzenie zakresu automatycznej wymiany informacji między organami podatkowymi w UE jako element intensyfikacji walki z uchylaniem się od opodatkowania. Zgodnie z tą propozycją dywidendy, zyski kapitałowe,

wszystkie inne formy dochodów finansowych oraz salda na rachunkach zostaną dodane do listy kategorii, które podlegają automatycznej wymianie informacji w obrębie UE. Otwiera to Unii Europejskiej drogę do stworzenia najbardziej kompleksowego systemu automatycznej wymiany informacji na świecie.

Algirdas Šemeta, komisarz UE ds. podatków i unii celnej, statystyki, audytu oraz zwalczania nadużyć finansowych, powiedział: „Dzisiejszy wniosek sprawi, że państwa członkowskie będą dysponowały lepszymi możliwościami określania i poboru należnych podatków, zaś UE będzie dobrze przygotowana do tego, by dążyć do wyższych standardów w zakresie dobrego zarządzania podatkowego w ujęciu ogólnym. Będzie to kolejną silną bronią w naszym arsenale do prowadzenia zdecydowanego ataku przeciwko uchylaniu się od opodatkowania”.

Dwa kluczowe akty prawne przewidują już automatyczną wymianę informacji w UE. Na podstawie dyrektywy UE w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności państwa członkowskie gromadzą dane dotyczące oszczędności osób fizycznych niebędących rezydentami i przekazują je automatycznie organom podatkowym państwa, w którym te osoby zamieszkują na stałe. System ten stosowany jest od 2005 r. W celu wzmocnienia tej dyrektywy i rozszerzenia jej zakresu stosowania odpowiedni wniosek jest obecnie przedmiotem dyskusji w Radzie. Podczas posiedzenia Rady Europejskiej w maju 2013 r. państwa członkowskie zobowiązały się do przyjęcia zmienionej dyrektywy w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności do końca roku.

Dyrektywa w sprawie współpracy administracyjnej przewiduje zaś automatyczną wymianę informacji na temat innych form dochodów od 1 stycznia 2015 r. Formy te to: dochody z zatrudnienia, wynagrodzenia dyrektorów, ubezpieczenia na życie, świadczenia emerytalne i rentowe oraz dochody z tytułu własności. Wniosek ten ma na celu wprowadzenie zmian do dyrektywy w sprawie współpracy administracyjnej, tak by automatyczna wymiana informacji miała od powyższej daty również zastosowanie do dywidend, zysków kapitałowych, innych dochodów finansowych i sald na rachunkach.

Wniosek ten, wraz ze wspomnianymi powyżej przepisami dotyczącymi automatycznej wymiany, będzie oznaczać, że państwa członkowskie będą dzielić się ze sobą informacjami w takim wymiarze, w jakim zobowiązały się one do prowadzenia wymiany informacji z USA na podstawie amerykańskiej ustawy o ujawnianiu informacji o rachunkach zagranicznych dla celów podatkowych (FATCA).

- **Kontekst**

Komisja przedstawiła w grudniu 2012 r. plan działania na rzecz skuteczniejszej reakcji UE na uchylanie się od opodatkowania i unikanie opodatkowania. W planie tym określono kompleksowy pakiet środków, które mają pomóc państwom członkowskim w zabezpieczeniu ich dochodów podatkowych i sięgnięciu po należne im zgodnie z prawem miliardy euro. Plan działania podkreśla potrzebę propagowania automatycznej wymiany informacji jako europejskich i międzynarodowych standardów w zakresie przejrzystości i wymiany informacji w sprawach podatkowych.

Rada ECOFIN przyjęła z zadowoleniem plan działania w dniu 14 maja 2013 r. Rada Europejska wezwała w dniu 22 maja 2013 r. do przedłużenia obowiązywania automatycznej wymiany informacji na poziomie UE i na poziomie globalnym w celu lepszego zwalczania oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania i agresywnego planowania podatkowego oraz z zadowoleniem przyjęła zadeklarowany przez Komisję zamiar przedstawienia wniosku w tym zakresie.

- **Przydatne linki**

Wniosek jest dostępny na stronie:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_cooperation/mutual_assistance/direct_tax_directive/index_en.htm

Plan działania i zalecenia Komisji dostępne są pod adresem:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/publications/com_reports/taxation/index_en.htm

Strona internetowa na temat uchylania się od opodatkowania i unikania opodatkowania:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_fraud_evasion/index_en.htm

Strona internetowa komisarza Algirdasa Šemety, odpowiedzialnego za podatki, unię celną, audyt oraz zwalczanie nadużyć finansowych:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/semeta/index_en.htm

Komisarz Algirdas Šemeta na [Twitterze](#)

18. ENERGETYKA - Testy wytrzymałościowe elektrowni jądrowych w UE – prawnie wiążące przeglądy co sześć lat

Bezpieczeństwo produkcji energii jądrowej ma pierwszorzędne znaczenie dla wszystkich Europejczyków. Surowe przepisy bezpieczeństwa mają pomóc chronić Europę przed takimi zdarzeniami jak katastrofa w japońskiej elektrowni jądrowej Fukushima. Gwarantują one

również bardziej skuteczne reagowanie na wypadek wystąpienia awarii jądrowej. Przedstawiony 13 czerwca 2013 r. przez Komisję wniosek dotyczący zmian w dyrektywie o bezpieczeństwie jądrowym z 2009 r. prezentuje ogólnounijne cele w zakresie bezpieczeństwa i ma służyć znaczącemu zmniejszeniu ryzyka oraz zagwarantowaniu ochrony ludziom i środowisku. Poprzez wprowadzenie systemu regularnej wzajemnej kontroli, zwiększenie przejrzystości w kwestiach dotyczących bezpieczeństwa jądrowego i poszerzenie uprawnień krajowych organów regulacyjnych, dyrektywa zmierza do ciągłego doskonalenia poziomu bezpieczeństwa jądrowego w całej UE.

Komisarz ds. energii **Günther Oettinger** oświadczył: „To do państw członkowskich należy decyzja o tym, czy chcą produkować energię jądrową, czy nie. Faktem jest, że w Europie działają w tej chwili 132 reaktory jądrowe. Naszym zadaniem jako Komisji jest upewnienie się, że w każdym z nich bezpieczeństwo jest podstawowym priorytetem.”

Poniżej przedstawiono podsumowanie zmian, jakie wprowadza nowa dyrektywa.

Cele w zakresie bezpieczeństwa: Kraje UE mają obowiązek zagwarantować, że ryzyko uwolnienia do środowiska – w razie awarii elektrowni – substancji radioaktywnych jest w praktyce wyeliminowane.

Ogólnounijne prawnie wiążące przeglądy co sześć lat: Kraje UE wspólnie ustalą konkretne tematy przeglądów i metody ich prowadzenia. Realizacją przeglądów zajmą się specjalne zespoły międzynarodowe. Państwa członkowskie są też odpowiedzialne za wdrażanie zaleceń. W razie opóźnień w ich wdrażaniu Komisja Europejska ma prawo zorganizować w danym kraju misję kontrolną.

Przeglądy krajowe: Każda elektrownia jądrowa co najmniej raz na dziesięć lat musi przejść okresową kontrolę bezpieczeństwa, a w przypadku możliwości przedłużenia okresu eksploatacji – specjalną kontrolę bezpieczeństwa.

Nowe elektrownie jądrowe: Wszystkie nowe elektrownie jądrowe muszą być zaprojektowane w taki sposób, by skutki uszkodzenia rdzenia reaktora nie wykraczały poza obręb zakładu.

Gotowość na wypadek sytuacji wyjątkowej i reagowanie na miejscu: Każda elektrownia jądrowa musi być wyposażona w ośrodki reagowania w sytuacjach wyjątkowych zabezpieczone przed promieniowaniem, trzęsieniami ziemi i powodzią i realizujące surowe wytyczne z zakresu zarządzania katastrofami.

Jeśli chodzi o kwestię przejrzystości, krajowe organy regulacyjne i kierownictwo elektrowni będą musiały opracować strategię komunikacyjną, w której zapisane zostaną zasady informowania społeczeństwa w razie awarii, jak również regularnego informowania o bieżącym funkcjonowaniu i stanie elektrowni. Opublikowanie strategii będzie obowiązkowe. Poza tym obywatele będą mieli możliwość uczestniczenia w procesie decyzyjnym dotyczącym udzielania zezwoleń na budowę elektrowni jądrowych.

Dyrektywa gwarantuje również niezależność krajowych organów regulacyjnych w podejmowaniu decyzji oraz to, że ich interesy polityczne, ekonomiczne lub społeczne nie mogą mieć pierwszeństwa przed celami z zakresu bezpieczeństwa. Krajowym organom regulacyjnym należy przyznać wystarczające środki finansowe i wystarczającą ekipę specjalistów potrzebne do wykonywania swoich zadań.

- **Kontekst**

Po awarii elektrowni jądrowej Fukushima, do której doszło w marcu 2011 r., szefowie państw i rządów krajów UE, wraz z Europejską Grupą Organów Regulacyjnych ds. Bezpieczeństwa Jądrowego (ENSREG), zwrócili się do Komisji o przeprowadzenie testów wytrzymałościowych i dokonanie przeglądu unijnych przepisów dotyczących bezpieczeństwa jądrowego.

Wniosek dotyczący zmian w dyrektywie jest oparty na doświadczeniach związanych z katastrofą w Fukushimie, wynikach testów wytrzymałościowych oraz innych specjalistycznych opracowaniach, między innymi przygotowanych przez ENSREG, grupę ekspertów powołaną na mocy art. 31 traktatu Euratom, Międzynarodową Agencję Energii Atomowej (IAEA) i Stowarzyszenie Zachodnioeuropejskich Organów Nadzoru Instalacji Jądrowych (WENRA), a także na raportach z krajów nienależących do UE, takich jak Japonia lub USA. Wniosek uwzględnia również opinie zainteresowanych stron, w tym krajowych organów regulacyjnych, przedstawicieli przemysłu i społeczeństwa obywatelskiego.

- **Więcej informacji**

Projekt wniosku w sprawie dyrektywy zmieniającej dyrektywy o bezpieczeństwie jądrowym:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0343:FIN:PL:PDF>

Strona internetowa Europejskiej Grupy Organów Regulacyjnych ds. Bezpieczeństwa Jądrowego: <http://www.ensreg.eu/>

Strona internetowa Komisji poświęcona energii jądrowej:

http://ec.europa.eu/energy/nuclear/index_en.htm

Dodatkowe informacje (w języku angielskim):

http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-539_en.htm

19. SPRAWY FINANSOWE - Projekt budżetu UE na 2014 r.: Komisja proponuje budżet na miarę dzisiejszej Europy

Komisja Europejska przyjęła 26 czerwiec 2013 r. projekt budżetu na 2014 r. Środki na zobowiązania wynoszą €142,01 miliardów, a na płatności €135,8 miliardów. Projekt budżetu jest o 6% niższy niż tegoroczny budżet zarówno dla zobowiązań jak i płatności.

„Prezentujemy ten projekt budżetu dzisiaj, ponieważ traktat lizboński wyraźnie stwierdza, że Komisja musi to zrobić najpóźniej do 1 lipca” – skomentował Komisarz ds. budżetu i programowania finansowego, **Janusz Lewandowski**. „Będziemy jednak uaktualniać nasze projekt w przyszłości, żeby uwzględnić ostateczny kształt wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2014-2020.”

Komisja przygotowała ten projekt budżetu biorąc pod uwagę ostatni etap toczących się negocjacji na temat WRF. Projekt uwzględnia warunek, że dodatkowe środki na pokrycie płatności za 2013r. zaproponowane przez Komisję będą uzgodnione na czas w 2013r.

Pomimo cięć, projekt budżetu przewiduje wzrost o 3,3% w zobowiązaniach w dziedzinie „Konkurencyjności na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” (dział budżetu nr. 1a). Mimo mniejszych środków UE musi skupić się na rozwiązaniach, które wspomogą walkę z bezrobociem i przyspieszą wzrost gospodarczy. Te rozwiązania to np.: Horyzont 2020, nowy program unijny z funduszami na badania i innowacyjność (prawie €9 mld), inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (€3,6 mld), instrument "Łącząc Europę" (prawie €2 mld), a także wsparcie dla firm europejskich, przede wszystkim dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Ograniczenie wydatków na administrację (dział 5)

Już drugi rok z rzędu, Komisja proponuje 1% redukcję zatrudnienia (wyłączając koszty wejścia Chorwacji do UE), co jest częścią planu zredukowania liczby pracowników Komisji o 5% w przeciągu 5 lat. Komisja także proponuje 1,1% cięć w swoich wydatkach uznaniowych,

czyli w zakresie, w którym Komisja ma prawo decydować o swoim budżecie administracyjnym.

Ogólny wzrost wydatków w dziale 5 jest spowodowany głównie wzrostem liczby osób emerytowanych, a także kosztami wejścia Chorwacji do UE.

Relatywnie rzecz biorąc...

Propozycja budżetu na 2014r. wynosi 1,05% unijnego dochodu narodowego brutto (DNB) w zakresie zobowiązań (wobec 1,15% w budżecie na 2013r.) i 1,01% DNB w zakresie płatności (1,1% w 2013r.). To pokazuje, że wyrażone w wartościach względnych cięcia są jeszcze głębsze, niż w przypadku wartości bezwzględnych.

- **Więcej informacji**

Strona internetowa Komisarza Lewandowskiego:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/lewandowski/index_pl.htm

Projekt budżetu na 2014r.:

http://ec.europa.eu/budget/biblio/documents/2014/2014_en.cfm

Projekt budżetu w skrócie (slajdy power point):

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/2014/DB2014_Press_Presentation_en.pdf

Tabela 1. Projekt budżetu na 2014r.

(Środki na zobowiązania (ŚZ) i płatności (ŚP) w milionach euro; liczby zaokrąglone wyrażone w cenach bieżących)

Dział	Budżet		Projekt-budżetu		Różnica		Różnica	
	2013 ⁽¹⁾		2014		2014-2013		2014-/2013	
	(1)		(2)		(2-1)		(2/-1)	
	ŚZ	ŚP	ŚZ	ŚP	ŚZ	ŚP	ŚZ	ŚP
1. Inteligentny wzrost gospodarczy włączający społeczeństwo	70 707,6	69 246,6	63 824,6	62 788,6	-6 882,9	-6 458,0	-9,7%	-9,3%
1a Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia	15 749,5	12 897,0	16 264,0	11 694,9	514,5	-1 202,2	3,3%	-9,3%
1b Spójność społeczna, gospodarcza i terytorialna	54 958,0	56 349,5	47 560,6	51 093,7	-7 397,5	-5 255,8	-13,5%	-9,3%
2. Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne	59 885,1	57 848,8	59 247,7	56 532,5	-637,4	-1 316,3	-1,1%	-2,3%
W tym: Europejski Fundusz Gwarancji Rolniczych: wydatki związane z rynkiem i płatności bezpośrednie	43 654,9	43 660,2	43 778,1	43 777,0	123,2	116,7	0,3%	0,3%
3. Bezpieczeństwo i obywatelstwo	2 362,2	1 894,2	2 139,5	1 668,0	-222,7	-226,1	-9,4%	-
4. Globalny wymiar Europy	9 341,3	6 811,0	8 175,8	6 251,3	-1 165,5	-559,7	-	-8,2%
5. Administracja	8 418,1	8 417,8	8 595,1	8 596,7	177,0	178,9	2,1%	2,1%
W tym: wydatki administracyjne instytucji	6 849,9	6 849,6	6 936,3	6 937,9	86,4	88,3	1,3%	1,3%
6. Kompensacje	75,0	75,0	28,6	28,6	-46,4	-46,4	-	-
Środki ogółem	150 789,3	144 293,2	142 011,3	135 865,7	-8 778,0	-8 427,5	-5,8%	-5,8%
Środki jako procent DNB	1,15%	1,10%	1,05%	1,01%				
Poza wieloletnimi ramami finansowymi (WRF)⁽²⁾	778,7	157,6	456,2	200,0	-322,5	42,4	-	26,9%
Środki jako procent DNB	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%				
Ogółem łącznie	151 568,0	144 450,8	142 467,5	136 065,7	-9 100,5	-8 385,1	-6,0%	-5,8%
Środki jako procent DNB	1,15%	1,10%	1,06%	1,01%				

(1) Budżet na rok 2013 obejmuje budżety korygujące od 1 do 5.

(2) "Poza wieloletnimi ramami finansowymi (WRF)" obejmuje: "Rezerwę na pomoc nadzwyczajną" Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji i "Fundusz Solidarności UE". Odpowiednie środki na płatności są pozostawione poza WRF w celu obliczenia marginesu w ramach pułapu dla środków płatności. ¶

The corresponding payment appropriations are considered outside the MFF for the purpose of the calculation of the margin under the ceiling for payment appropriations.

20. Główne czerwcowe decyzje o wszczęciu postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego

	ROLNICTWO	EDUKACJA KULTURA	ZATRUDNIENIE I SPRAWY SPOŁECZNE	ENERGIA	ŚRODOWISKO	ZDROWIE I POLITYKA KONSUMENCKA	RYNEK WEWNĘTRZNY I USŁUGI	SPRAWIEDLIWOŚĆ	PODATKI I UNIA CELNA	TRANSPORT
AT										1
BE				2					1	3

BG								1	
CY			1				1		
CZ			1		1				
DE			1						1
DK		1							
EL	1			1	1			2	
ES				1	1			1	1
FI			1					1	
FR			1						1
HU				1		1			
IT	1			2		1		1	
LU					1				
LV			1						
NL		1	1	1					
PL			2		2			1	
PT			2	1				1	1
RO			1			1			
SE					1				
SI				1	2	1			
UK								1	1

Przyjmując comiesięczny pakiet decyzji dotyczących uchybień zobowiązaniom państwa członkowskiego, Komisja Europejska podjęła kroki prawne przeciwko państwom członkowskim, które nie wypełniły w sposób prawidłowy swoich zobowiązań wynikających z prawa UE. Decyzje te dotyczą wielu sektorów, a ich celem jest zapewnienie należytego stosowania prawa UE dla dobra obywateli i z korzyścią dla przedsiębiorstw.

Komisja przyjęła 20 czerwca br. 186 decyzji, w tym 47 uzasadnionych opinii i 12 decyzji dotyczących skierowania spraw do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, z czego 4 wiążące się z nałożeniem kar pieniężnych. Poniżej przedstawiono streszczenie najważniejszych decyzji.

Poniżej decyzje dotyczące Polski:

- Organizmy zmodyfikowane genetycznie: Komisja wnosi do Trybunału sprawę przeciwko Polsce w związku z nieutworzeniem przez nią rejestrów odnotowujących miejsca uprawy organizmów zmodyfikowanych genetycznie

Komisja podjęła decyzję o wniesieniu do Trybunału Sprawiedliwości UE sprawy przeciwko Polsce w związku z nieprzestrzeganiem przez nią przepisów unijnych dotyczących monitorowania upraw organizmów zmodyfikowanych genetycznie.

Dyrektywa 2001/18/WE wymaga, by informacja o miejscach uprawy organizmów zmodyfikowanych genetycznie była przekazywana właściwym organom krajowym,

odnotowana w rejestrze utworzonym przez państwo członkowskie i podana do wiadomości publicznej. Proces ten zapewnia udostępnienie opinii publicznej odpowiednich informacji oraz umożliwia monitorowanie możliwych skutków tych organizmów dla środowiska i pozwala na wprowadzenie środków w zakresie współistnienia upraw. Polska nie wprowadziła jeszcze wspomnianych wymogów do prawa krajowego.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001L0018:PL:HTML>

- Wewnętrzny rynek gazu: Komisja wnosi do Trybunału sprawę przeciwko POLSCE w związku z regulowanymi cenami gazu dla odbiorców będących przedsiębiorstwami

Komisja podjęła decyzję o skierowaniu do Trybunału Sprawiedliwości UE sprawy przeciwko Polsce w związku z nieprzestrzeganiem przez nią przepisów wewnętrznego rynku energii UE. Na mocy **dyrektywy gazowej (2009/73/WE)** ceny powinny przede wszystkim zależeć od podaży i popytu. Ceny ustalone przez państwo dla odbiorców końcowych innych niż gospodarstwa domowe utrudniają nowym dostawcom gazu wejście na rynek i nie pozwalają konsumentom polskim w pełni skorzystać z tego, co oferuje rynek wewnętrzny.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:211:0094:0136:pl:PDF>

Zgodnie z prawodawstwem UE ceny regulowane można stosować tylko w wyjątkowych okolicznościach i nie powinno to stać się główną zasadą przy ustalaniu cen: stosowanie cen regulowanych wymaga spełnienia określonej liczby rygorystycznych warunków, w tym spełnienia wymogu proporcjonalności.

- Podatki: Komisja żąda od pięciu państw członkowskich wdrożenia kluczowych przepisów UE mających zapobiegać uchylaniu się od opodatkowania

Komisja wysłała Belgii, Grecji, Finlandii (Prowincja Åland), Włochom i Polsce uzasadnione opinie z prośbą o powiadomienie o transpozycji do prawa krajowego dyrektywy w sprawie współpracy administracyjnej.

Dyrektywa w sprawie współpracy administracyjnej ma na celu zwiększenie przejrzystości, poprawę wymiany informacji i zacieśnienie współpracy transgranicznej, które są podstawowymi narzędziami walki z unikaniem opodatkowania. Obowiązkiem prawnym państw członkowskich było rozpoczęcie stosowania tej dyrektywy od dnia 1 stycznia 2013 r. Belgia, Grecja, Finlandia, Włochy i Polska nie poinformowały Komisji o transpozycji dyrektywy do prawa krajowego.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:064:0001:0012:PL:PDF>

- Efektywność energetyczna budynków: Komisja zwraca się do siedmiu państw członkowskich o przyjęcie krajowych środków w odniesieniu do efektywności energetycznej budynków

Komisja zwróciła się z oficjalną prośbą do Belgii, Finlandii, Francji, Łotwy, Niemiec, Niderlandów i Polski o podjęcie działań w celu pełnego wywiązania się z ich obowiązków na podstawie unijnych przepisów dotyczących efektywności energetycznej budynków (dyrektywa 2010/31/UE). Komisja przesłała tym państwom członkowskim uzasadnioną opinię, w której zwraca się o powiadomienie Komisji o środkach wdrażających tę dyrektywę, która miała być przetransponowana do prawa krajowego do dnia 9 lipca 2012 r. Na mocy tej dyrektywy państwa członkowskie muszą ustanowić i stosować minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej budynków, zapewnić certyfikację energetyczną budynków i wprowadzić wymóg regularnych przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji. Ponadto w myśl dyrektywy państwa członkowskie mają doprowadzić do tego, aby od 2021 r. wszystkie nowe budynki były tzw. budynkami o niemal zerowym zużyciu energii. Dzięki właściwej transpozycji i wdrożeniu dyrektywy państwa członkowskie UE mogą poczynić znaczne oszczędności pod względem zużycia energii i obniżyć emisje gazów cieplarnianych. Jeśli te państwa nie wywiążą się ze swoich obowiązków prawnych w terminie dwóch miesięcy, Komisja może skierować przeciwko nim sprawy do Trybunału Sprawiedliwości.

We wrześniu 2012 r. Komisja wszczęła postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko 24 państwom członkowskim, które nie przekazały jej zawiadomień o środkach transpozycji dyrektywy do prawa krajowego. W międzyczasie część państw członkowskich powiadomiła Komisję o krajowych środkach transpozycji, ale kilka państw tego nie zrobiło i w związku z tym w styczniu 2013 r. przesłano uzasadnione opinie Włochom, Grecji, Portugalii i Bułgarii, a w kwietniu 2013 r. – Hiszpanii i Słowenii. Komisja zdecydowała również o skierowaniu do Trybunału Sprawiedliwości sprawy przeciwko Portugalii w związku z nieprzyjęciem przez to państwo przepisów transponujących do prawa krajowego dyrektywę dotyczącą efektywności energetycznej budynków.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/energy/efficiency/buildings/buildings_en.htm

- Nadzór nad bezpieczeństwem farmakoterapii: Komisja zwraca się do czterech państw członkowskich o zapewnienie zgodności z zasadami dotyczącymi produktów leczniczych stosowanych u ludzi

Komisja Europejska zwróciła się oficjalnie do Republiki Czeskiej, Hiszpanii, Polski i Słowenii o jak najszybsze zapewnienie pełnej zgodności z przepisami **dyrektywy 2010/84** w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi. W dyrektywie wzmocniono i zrationalizowano system monitorowania bezpieczeństwa leków na europejskim rynku. Poprawiono również bezpieczeństwo pacjentów i zdrowie publiczne dzięki lepszemu zapobieganiu niepożądanym działaniom produktów leczniczych, ich wykrywaniu i ocenie. Dyrektywa umożliwia również pacjentom zgłaszanie niepożądanych działań leków bezpośrednio właściwym organom. Wymienione cztery państwa członkowskie nadal nie przetransponowały dyrektywy do prawa krajowego, chociaż miały obowiązek zrobić to do 21 lipca 2012 r. Państwa te mają dwa miesiące na poinformowanie Komisji o środkach podjętych w celu zapewnienia pełnej zgodności z prawem UE. Niepowiadomienie o odpowiednich środkach może spowodować skierowanie przez Komisję spraw do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

http://ec.europa.eu/health/files/eudralex/vol-1/dir_2010_84/dir_2010_84_pl.pdf

21. ROLNICTWO - GMO: Komisja pozywa Polskę do Trybunału Sprawiedliwości za nieprzestrzeganie przepisów UE w zakresie monitorowania upraw organizmów zmodyfikowanych genetycznie

Komisja postanowiła w dniu 20 czerwca 2013 r. pozwać Polskę do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z powodu nieprzestrzegania przepisów UE w sprawie monitorowania upraw organizmów zmodyfikowanych genetycznie.

Dyrektywa 2001/18/WE wymaga, by o miejscach upraw GMO powiadamiać właściwe organy krajowe, odnotowywać te miejsca w rejestrze ustanowionym w państwie członkowskim oraz podawać je do wiadomości publicznej. Dzięki takiej procedurze obywatele mają zagwarantowany dostęp do odpowiednich informacji, możliwe jest nadzorowanie skutków, jakie GMO mogą wyrzucić na środowisko naturalne oraz możliwe jest wprowadzenie przepisów w zakresie współlistnienia upraw. Polska nie wprowadziła jeszcze tych wymogów do swojego prawa.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001L0018:PL:HTML>

GMO mogą być uprawiane w UE za zezwoleniem i pod warunkiem pozytywnego wyniku oceny ryzyka dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz dla środowiska.

22 listopada 2012 r. Komisja przesłała uzasadnioną opinię, w której poprosiła Polskę o podjęcie działań mających na celu nadrobienie braków we wdrażaniu unijnego prawodawstwa w zakresie monitorowania upraw GMO.

Do tej pory jednak Polska, mimo ponawiania wezwań ze strony Komisji dotyczących wprowadzenia stosownych wymogów do swojego prawa krajowego, nie postępuje zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa UE.

Organizmy zmodyfikowane genetycznie:

http://ec.europa.eu/food/food/biotechnology/index_en.htm

22. PODATKI - Komisja domaga się wprowadzenia w życie kluczowych unijnych przepisów w zakresie walki z uchylaniem się od opodatkowania w 5 państwach członkowskich

Komisja przesłała 20 czerwca br. uzasadnione opinie do władz Belgii, Grecji, Finlandii (prowincja Åland), Włoch i Polski z prośbą o powiadomienie o transpozycji dyrektywy w sprawie współpracy administracyjnej do prawa krajowego.

Dyrektywa w sprawie współpracy administracyjnej ma na celu zwiększenie przejrzystości, poprawę wymiany informacji i zacieśnienie współpracy transgranicznej, które stanowią podstawowe narzędzia służące zwalczaniu uchylania się od opodatkowania. Państwa członkowskie miały prawny obowiązek rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy od dnia 1 stycznia 2013 r. Belgia, Finlandia (w odniesieniu do prowincji Åland), Grecja, Włochy i Polska nie poinformowały Komisji o transpozycji dyrektywy do ich ustawodawstwa krajowego.

Jeżeli w terminie dwóch miesięcy wspomniane 5 państw członkowskich nie udzieli zadowalających wyjaśnień, Komisja może przekazać sprawę do Trybunału Sprawiedliwości UE.

• Kontekst

Dyrektywa w sprawie współpracy administracyjnej zawiera wiele przepisów, które wprowadzą zasadnicze zmiany w odniesieniu do wydajności i skuteczności administracji krajowych w zakresie wykrywania podmiotów uchylających się od opodatkowania.

Uniemożliwia ona państwu członkowskiemu udzielenie odmownej odpowiedzi na wniosek o udzielenie informacji w związku z faktem, iż dane znajdują się w posiadaniu instytucji finansowej. Określa ona wyraźne terminy spontanicznego przekazywania informacji (w przypadku gdy zachodzi podejrzenie uchylania się od opodatkowania) oraz przekazywania informacji na wniosek. Przewiduje ona także jednolite formularze, formaty elektroniczne i standardowe procedury mające na celu poprawę jakości i szybkości przekazywania danych między organami krajowymi.

Dyrektywa w sprawie współpracy administracyjnej przewiduje ponadto, że w przyszłości nastąpi znaczne rozszerzenie automatycznej wymiany informacji między organami podatkowymi. Na podstawie uzgodnionego brzmienia dyrektywy automatyczna wymiana informacji będzie dotyczyła dochodów z zatrudnienia, nieruchomości, honorariów wypłacanych dyrektorom, emerytur i ubezpieczeń na życie począwszy od dnia 1 stycznia 2015 r.

W dniu 12 czerwca Komisja wystąpiła z wnioskiem o zmianę dyrektywy w celu dalszego rozszerzenia zakresu automatycznej wymiany informacji na inne kategorie dochodu i kapitału.

23. ENERGETYKA - Wewnętrzny rynek gazu: Komisja wnosi do Trybunału sprawę przeciwko Polsce w związku z regulowanymi cenami gazu dla odbiorców będących przedsiębiorstwami

Komisja podjęła 20 czerwca 2013 r. decyzję o skierowaniu do Trybunału Sprawiedliwości UE sprawy przeciwko Polsce w związku z nieprzestrzeganiem przez nią przepisów dotyczących wewnętrznego rynku energii UE. Na mocy dyrektywy gazowej (2009/73/WE) ceny powinny przede wszystkim być kształtowane przez podaż i popyt. Ceny ustalone przez państwo dla odbiorców końcowych innych niż gospodarstwa domowe utrudniają nowym dostawcom gazu wejście na rynek i nie pozwalają konsumentom polskim skorzystać w pełni z tego, co może oferować rynek wewnętrzny.

„Wzajemnie powiązany i przejrzysty europejski rynek energii odgrywa kluczową rolę w osiągnięciu wyznaczonych przez nas celów w obszarze energii i klimatu. Konkurencyjne rynki energii będą bowiem oferować obywatelom i przedsiębiorstwom pewne i trwałe dostawy energii po możliwie jak najniższych kosztach” powiedział **Günther Oettinger**, komisarz UE ds. energii.

Zgodnie z prawodawstwem UE ceny regulowane można stosować tylko w wyjątkowych okolicznościach i nie powinno to stać się główną zasadą przy ustalaniu cen: stosowanie cen regulowanych wymaga spełnienia określonej liczby rygorystycznych warunków, w tym spełnienia wymogu proporcjonalności.

Komisja uważa, że polskie przepisy pod kilkoma istotnymi względami nie spełniają wymogów prawa unijnego, w szczególności:

- a. nie wyznaczono w nich ostatecznego terminu stosowania cen regulowanych;
- b. polski system stosuje się do wszystkich użytkowników innych niż gospodarstwa domowe, bez względu na ich wielkość i sytuację.

Komisja wszczęła postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w tej kwestii w czerwcu 2009 r. Mimo obfitej wymiany pism z władzami polskimi, która miała miejsce w trakcie trwania procedury, Polska nie dostosowała swojego systemu cen regulowanych do przepisów prawa UE. Komisja podjęła zatem decyzję o skierowaniu sprawy przeciwko Polsce do Trybunału.

i. Kontekst

Przepisy dotyczące wewnętrznego rynku energii (dyrektywa 2009/73/WE) dają konsumentom swobodę wyboru dostawcy. Celem Europy, jak potwierdzili to szefowie państw lub rządów na posiedzeniu Rady Europejskiej w maju 2013 r., jest stworzenie rzeczywistego europejskiego rynku energii do roku 2014. Inicjatywa ta wzmocni bezpieczeństwo dostaw i zagwarantuje konsumentom szerszy wybór i usługi o możliwie najlepszej jakości. Istnienie konkurencyjnego wewnętrznego rynku energii w UE stanowi najlepszy sposób zapewnienia bezpieczeństwa dostaw i konkurencyjnych cen energii. Ceny regulowane zakłócają rynki, gdyż nie odpowiadają faktycznemu popytowi i ograniczają skuteczną konkurencję. Ponadto mogą uniemożliwiać nowym podmiotom wejście na rynek. W związku z tym, zgodnie z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości, ceny regulowane można stosować jedynie w zakresie niezbędnym do osiągnięcia wskazanego celu leżącego w ogólnym interesie gospodarczym, a interwencja ta ma być jasno określona, przejrzysta, pozbawiona cech dyskryminacji i weryfikowalna. Trybunał potwierdził tę zasadę w swoim wyroku w sprawie Federutility i ENEL w 2010 i 2011 r.

Opracowała:
Dr Magdalena Skulimowska²

² Na podstawie informacji Komisji Europejskiej.